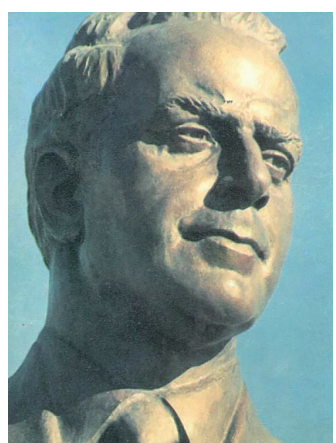

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

17 sentyabr
2025-ci il,
çərşənbə
№ 166 (6993)
Qiyməti
60 qəpik

Xüsusi əhəmiyyət daşıyan səfər

Azərbaycanla BƏƏ arasında Hərtərəfli Strateji Tərəfdaşlıq Əlaqələri haqqında Birgə Bəyannamə imzalanıb

➔ Bax səh. 2

Ədalətin təntənəsi!

İlham Əliyev: Biz ədaləti bərpa etdik, ilk növbədə,
öz haqqımızı bərpa etdik, erməni işğalına son qoyduq

➔ Bax səh. 3

Müsəlman
və ərəb
ölkələri
bir
ittifaq
altında...

➔ Bax səh. 6

41,5 milyard
manat - dövlətin ən
irihəcmli maliyyə
resursu formalaşır

➔ Bax səh. 5

Rəqəmsal
maliyyə
savadlılığı
üçün yeni
platforma

➔ Bax səh. 4

YAP nümayəndə heyətinin Çinə səfəri başa çatıb

➔ Bax səh. 4

Təbiətin çağırışı: IDEA-nın
cavabı gələcək namindədir...
Yeni layihəyə start verilir

➔ Bax səh. 6

Aİ Trampdan Rusiyaya
sanksiya tətbiq etməsini istəyir
Vaşinqton şərt qoyur

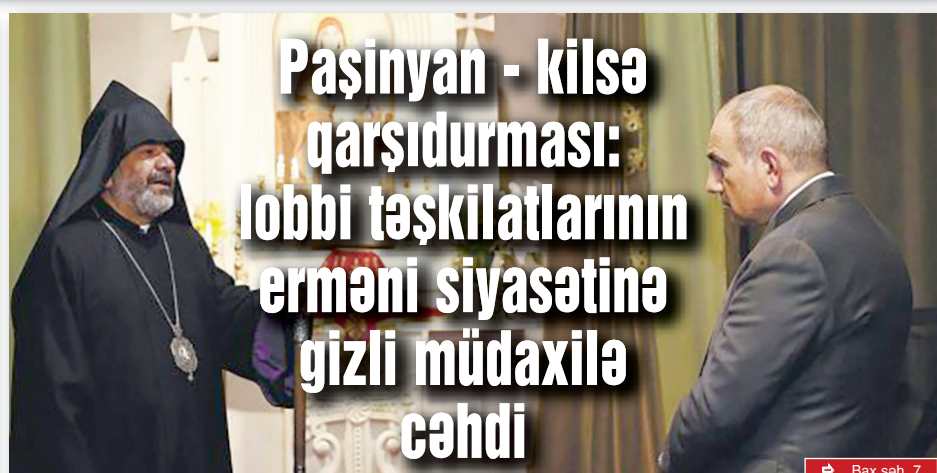
➔ Bax səh. 6

“Şərq gözetçiləri”
əməliyyatı:
NATO - Rusiya
müharibəsinə doğru...

➔ Bax səh. 7

Paşinyan - kilso
qarşıdurması:
lobbi təşkilatlarının
erməni siyasətinə
gizli müdaxilə
cəhdi

➔ Bax səh. 7

Xüsusi əhəmiyyət daşıyan səfər

Azərbaycanla BƏƏ arasında Hərtərəfli Strateji Tərəfdaşlıq

Əlaqələri haqqında Birgə Bəyannamə imzalanıb

Sentyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan avtomobillə Füzuli şə-

hərini gözləyir.

Sonra dövlət başçıları Şuşa-ya gedərkən Şuşa rayonunun Daşaltı kəndinin fonunda şəkil çəkdiriblər.

Sentyabrın 16-da Şuşada Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd

bin Zayed Al Nəhyanın rəsmi qarşılanma mərasimi olub. Hər iki ölkənin dövlət bay-

raqlarının dalğalandığı meydan-da Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidentinin şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və

nında ali qonağın şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyanı qarşıladı.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin və Azərbaycan Respublika-

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından

sının Dövlət himnləri səsləndi. Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliye-

vin və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyanın qarşısından keçdi.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri Birləşmiş Ərəb

Əmirliklərinin Prezidentinə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin nümayəndə heyətinin üzvləri isə Azərbaycan Prezidentinə təqdim olundular.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti

Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan ilə təkbətək görüşü olub.

Azərbaycana, Qarabağa xoş gəlmisiniz!

Sentyabrın 16-da Şuşada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev deyib:

-Hörmətli cənab Prezident, öziz qardaşım.

Azərbaycana, Qarabağa xoş gəlmisiniz. Öminəm ki, Sizin şəərəfiniz ölkələrimiz arasındakı qardaşlıq, dostluq əlaqələrinə yeni təkan verəcək. Biz Sizinlə həm Azərbaycanla, həm də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində tez-tez görüşürük. Siz keçən il iki dəfə Azərbaycanla səfər etmisiniz. Bu il bir neçə ay bundan əvvəl mən Sizin ölkənizə səfər etmişəm. Bugünkü şəərəfiniz xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Çünki Siz Qarabağa, işğaldan azad edilmiş torpaqlara səfər edirsiniz və bu, bizi, bütün Azərbaycan xalqını çox məmnun edir. Bizim əlaqələrimiz qardaşlıq, dostluq üzərində qurulub. Bu gün imzalanmış çoxsaylı sənədlər bizim əlaqələrimizi yeni səviyyəyə qaldıracaq. İmzalanmış hər bir sənəd böyük əhəmiyyət daşıyır. Onların

arasında xüsusilə Hərtərəfli Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannaməni qeyd etmək istədim. Bu, bizim siyasi əlaqələrimizi ən yüksək zirvəyə qaldıran bir sənəddir.

Bizim siyasi əlaqələrimiz çox uğurla inkişaf edir. Biz hər zaman beynəlxalq təşkilatlarda bir-birimizin yanındaıyıq, bir-birimizi dəstəkləyirik. Son vaxtlar qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu bizi çox şad edir. Neft-qaz sahəsində əməkdaşlıq dərinləşir. Bu gün imzalanmış sənədlər arasında nəqliyyat sektorundakı əməkdaşlıq böyük perspektivə malikdir. Biz xüsusilə ölkənizə və ölkənizin şirkətlərinə minnətdarıq ki, Azərbaycanın bərpaolunan enerji növlərinin işlənilməsi istiqamətində bizə çox böyük dəstək vermişlər. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin şirkətləri burada bizim strateji tərəfdaşlarımızdır, əsas investordur və Azərbaycanda istifadəyə verilmiş birinci Günəş Elektrik Stansiyasının tikintisi və investisiyaları ölkənizin bizə dəstəyi nəticəsində mümkün olmuşdur. Bilirsiniz ki, planlarımız daha genişdir, bir neçə gicəvat bərpaolunan enerji növünün yaxın gələcəkdə

Azərbaycanda istehsalı məhz Sizin şəəsi göstərisininizin və ölkənizin şirkətlərinin fəaliyyəti nəticəsində mümkün olacaqdır.

Digər investisiyayönümlü layihələr üzərində işləyirik. Bugünkü nümayəndə heyətlərinin tərkibi özlüyündə bir göstəricidir. Bu göstərir ki, bizim əlaqələrimiz nə

qədər çoxşaxəlidir, nə qədər dərin, səmimi və məhsuldarlıdır.

Öziz qardaşım, Qarabağa şəərəf etdiyiniz üçün Sizə bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Azərbaycanla, Qarabağa xoş gəlmisiniz!

BƏƏ Qafqazda sülhün və əmin-amanlığın bərqərar olmasına hər cür dəstək verməyə hazırdır

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan çıxış edərkən deyib:

-Öziz qardaşım, cənab Prezident.

İyul ayında ölkələrimiz hərtərəfli iqtisadi əməkdaşlıq haqqında Saziş imzalamışdır. Bu sənəd iqtisadi əlaqələrimizə yeni bir təkan vermişdir. İnşallah, bizim müştərək iqtisadi hədəflərimizi həyata keçirmək üçün onun çox böyük təsiri olacaqdır. Biz Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində bu əməkdaşlıq genişləndirməyə davam etməkdə maraqlıyıq, ələlxüsusda inkişaf sektoruna aid olan iqtisadiyyat və bərpaolunan enerji, qida təhlükəsizliyi, həmçinin mədəniyyət sahələrində və əlbəttə ki, digər əhəmiyyətli sahələrdə. Çünki bu sahələr bizim gələcəyimiz üçün çox böyük nəticələr vəd edir.

Cənab Prezident, dost ölkənizə və Sizinlə görüşməyim məni həqiqətən çox sevindirir. Qonaqpərvərliyinizə görə Sizə dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bugünkü görüşümüz bizim bu il ərzində üçüncü görüşümüzüdür. Həqiqətən bizim bu ilin iyul ayında Əbu-Dabidəki görüşümüz çox səmərəli və ikitərəfli əməkdaşlığımızın yeni mərhələsinin əsası oldu. İnşallah, ikitərəfli əməkdaşlığımız və əlaqələrimiz, dostluğa, xeyir-bərəkətə əsaslanan münasibətlərimiz ölkələrimizin və xalqlarımızın rifahının daha da artması istiqamətində davam edəcəkdir.

Qardaşım, cənab Prezident, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri ilə Azərbaycan arasında münasibətlər

ötən onilliklər ərzində ardıcıl inkişaf etmişdir və xüsusilə də qeyri-neft sektorunda ticarət dövriyyəsi 2024-cü ildə 2,24 milyard dollara qədər artmışdır.

İyul ayında ölkələrimiz hərtərəfli iqtisadi əməkdaşlıq haqqında Saziş imzalamışdır. Bu sənəd iqtisadi əlaqələrimizə yeni bir təkan vermişdir. İnşallah, bizim müştərək iqtisadi hədəflərimizi həyata keçirmək üçün onun çox böyük təsiri olacaqdır. Biz Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində bu əməkdaşlıq genişləndirməyə davam etməkdə maraqlıyıq, ələlxüsusda inkişaf sektoruna aid olan iqtisadiyyat və bərpaolunan enerji, qida təhlükəsizliyi, həmçinin mədəniyyət sahələrində və əlbəttə ki, digər əhəmiyyətli sahələrdə. Çünki bu sahələr bizim gələcəyimiz üçün çox böyük nəticələr vəd edir.

Cənab Prezident, dost ölkənizə və Sizinlə görüşməyim məni həqiqətən çox sevindirir. Qonaqpərvərliyinizə görə Sizə dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bugünkü görüşümüz bizim bu il ərzində üçüncü görüşümüzüdür. Həqiqətən bizim bu ilin iyul ayında Əbu-Dabidəki görüşümüz çox səmərəli və ikitərəfli əməkdaşlığımızın yeni mərhələsinin əsası oldu. İnşallah, ikitərəfli əməkdaşlığımız və əlaqələrimiz, dostluğa, xeyir-bərəkətə əsaslanan münasibətlərimiz ölkələrimizin və xalqlarımızın rifahının daha da artması istiqamətində davam edəcəkdir.

Qardaşım, cənab Prezident, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri ilə Azərbaycan arasında münasibətlər

inkişaf etdirmək və yüksək səviyyəyə qaldırmaq iradəsinə əks etdirir.

Cənab Prezident, Azərbaycanla Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığın böyük əhəmiyyəti var. Belə ki, bu sahə ikitərəfli əlaqələri inkişaf etdirməyin mühüm istiqamətidir. Çünki hər iki ölkə mədəni mübadilənin xalqlararası münasibətlərin və əməkdaşlığın körpüsü olduğuna inanmaqla, öz zəngin, çoxnövli mədəni mirasını qorumaqda maraqlıdır.

Qardaşım, cənab Prezident, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Qafqaz regionunda sülh və əmin-amanlığın bərqərar olmasına çox böyük əhəmiyyət verir, Azərbaycan başda olmaqla, bütün xalqların mənafeyi üçün bölgənin bütün ölkələri ilə əlaqələrinin və əməkdaşlığının inkişaf etdirməkdə maraqlıdır. Bu xüsusda, Azərbaycanla Ermənistan arasındakı sülh müqaviləsinin imzalanması istiqamətində əldə edilmiş nailiyyətlərin və müsbət inkişafın davam etməsinə səbirsizliklə gözləyirik. Bu münasibətlə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri dövlətinin regionda sülhün və əmin-amanlığın bərqərar olmasına, buradakı xalqların sülh şəraitində yaşamasına hər cür dəstək verməyə hazır olduğunu bir daha vurğulayıram.

Çıxışının sonunda qardaşım, cənab Prezident, qonaqpərvərliyinizə görə Sizə bir daha təşəkkürümü bildirir, dost ölkənizə və xalqınıza daim əmin-amanlıq və rifah arzulayıram. Çox sağ olun.

İmzalanmış sənədlərin mübadiləsi mərasimi

Sonra Azərbaycan Respublikası ilə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında imzalanmış sənədlərin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyanın iştirakı ilə mübadiləsi mərasimi olub.

İmzalanmış sənədləri Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin dövlət naziri Səid Əl Haceri mübadilə etdilər.

Qeyd edək ki, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyanın ölkəmizə səfəri çərçivəsində “Azərbaycan Respublikası ilə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında Hərtərəfli Strateji Tərəfdaşlıq Əlaqələri haqqında Birgə Bəyannamə”, “Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Birləşmiş Ərəb Əmirlik-

lərinin İnsan Resursları və Əmirlikləşmə Nazirliyi arasında işçi qüvvəsinin mütəşəkkil qaydada müvəqqəti işə cəlb olunması sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu”, “Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Energetika və İnfrastruktur Nazirliyi arasında enerji sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu”, “Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Federal Dövlət Prokurorluğu arasında Anlaşma Memorandumu”, “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Reklam Agentliyi ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Media Şurası arasında Anlaş-

ma Memorandumu”, “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin İqtisadiyyat və Turizm Nazirliyi arasında turizm əməkdaşlığı haqqında Anlaşma Memorandumu”, “Azərbaycan Respublikasının Kiçik və

Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Ticarət və Sənaye Palataları

Federasiyası arasında Azərbaycan-BƏƏ Birgə Biznes Şurasının yaradılması haqqında Anlaşma

Memorandumu”, “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə “Masdar” şirkəti arasında Azərbaycan Respublikasının yaşıl enerji zonalarında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu”, “Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə “Presight” şirkəti arasında Azərbaycan Respublikasının 2025-2028-ci illər üçün Səni İntellekt Strategiyasının icrası üzrə əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu”, “Bakı Gəmiqayırma Zavodu” MMC ilə “Əbu-Dabi Limanları Şirkəti” ASC arasında iki ədəd konteyner gəmisinin tikintisinə və satışına dair Mütə-

vilə”, “Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə “Presight” şirkəti arasında təhsildə səni intellektin (AI) istifadəsinin artırılması sahəsində Anlaşma Memorandumu”, “Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə XRG ASC arasında Cənub Qaz Dəhlizində investisiya haqqında Anlaşma Memorandumu” və “Azərbaycan İnvestisiya Holdingi ilə “Əbu-Dabi İnkişaf Holding Şirkəti” ASC arasında “Azər-Türk Bank”ın sərmayələşdirilməsi haqqında Anlaşma Memorandumu” imzalanıb.

davamı 3-cü səhifədə

əvvəli 2-ci səhifədə

Xüsusi əhəmiyyət daşıyan səfər

Sentyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan Şuşada Azərbaycanın tanınmış şəxsiyyətləri Natəvanın, Bülbülün və Üzeyir Hacıbəylinin erməni işğalçıları tərəfindən güllələnmiş heykəllərinə baxıblar. Bir loşmuş Ərəb Əmirliklərinin Prezidentinə ermənilərin

Sentyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialında olublar. Ali qonağa filialın fəaliyyəti barədə məlumat verildi. Bildiri

işğal zamanı bu heykəlləri Ermənistanə apararaq orada əritmək istədikləri barədə məlumat verilib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müdaxiləsi nəticəsində bu heykəllər Ermənistanından alınaraq ölkəmizə gətirilib. Bir müddət Bakıda İncəsənət Muzeyinin həyətidə saxlanılan heykəllər Şuşa işğaldan azad olunduqdan sonra öz əvvəlki yerlərinə qaytarılıb.

məd bin Zayed Al Nəhyan Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialında olublar. Ali qonağa filialın fəaliyyəti barədə məlumat verildi. Bildiri

ldi ki, Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialının XIX əsrin ikinci yarısında tikilmiş binası şəhərin Yuxarı məhəlləsində yerləşir. İşğal dövründə yarasız hala düşdüündən və tarixi görkəminə müdaxilələr edildiyindən burada 2021-ci ildən etibarən Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa işlərinə başlanılmışdır. İşğal dövründə Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi filialda saxla-

nilan sənət nümunələrinin təhlükədə olduğunu nəzərə alaraq, 1992-ci il fevralın 29-da onların təxliyəsi təşkil etmişdi. Beləliklə, Şuşa filialının kolleksiyasındakı

246 eksponatdan 183-ü Bakıya gətirilmişdi. Şəhər işğal altında olduğu dövrdə Şuşa filialı öz fəaliyyətini Azərbaycan Milli Xalça Muzeyində davam etdirirdi. İndi burada vaxtilə təxliyə olunmuş və əsasən XVIII-XX əsrlərə aid eksponatlarla yanaşı, son illər filialın kolleksiyasındakı edilən dəyərli xalçalar da sərgilənir. Muzeydə, ümumilikdə, 115 ədəd xovlu və xovsuz xal-

ça, xalça məmulatları, arxeoloji materiallar, milli tikmə və geyim dəstləri, zərgərlik və bədii metal nümunələri yenidən nümayiş olunur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan Yeni Şuşa məscidində təqdimatla işlərinin gedişi ilə tanış olublar. Prezidentin köməkçisi Anar Ələkbərov dövlətimizin başçısına və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidentinə həyata keçirilən işlər barədə məlumat

verdi. Qeyd edək ki, təməli 2021-ci ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulan bu məscid tarixi şəhər olan Şuşada modern memarlıq nümunəsi kimi seçilə-

cək. Dövlətimizin başçısının tapşırığına uyğun olaraq, məscidin forması 8 rəqəmini əks etdirəcək ki, bu da Şuşanın işğalçılardan azad olunduğu günü - Zəfər Günü - simvolizə edəcək. Şuşanın və Qarabağın işğaldan ilin on birinci ayında azad edilməsinin rəmzi kimi məscidin iki minarəsi 11 rəqəmi formasında olacaq. Şəhərin yuxarı hissəsində inşa olu-

nan bu ibadət ocağının binasının xarici səthi Şuşanın qədim məscidinin minarələrində istifadə edilən həndəsi naxışlarla bəzədiləcək.

Sentyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan Cıdır düzün-

də Qarabağ atlarının şousunu izləyiblər. Dövlətimizin başçısı Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidentinə "Ərgünəş" adlı Qarabağ atını hədiyyə edib.

Sentyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan Şuşa qalasının önündə foto çəkdirlər.

nin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan Şuşa qalasının önündə foto çəkdirlər.

Sentyabrın 16-da Şuşada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Birləşmiş Ərəb Əmirliklə-

rinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyanın şərafinə rəsmi nahar verilib.

Ədalətin təntənəsi!

Postmüharibə dövründə işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası və məskunlaşdırılması, Böyük Qayıdış proqramının həyata keçirilməsi ilə bağlı gözəl ənənə formalaşmış. Belə ki, şanlı zəfərlərimizin əsas memarı olan Prezident İlham Əliyev ardıcıl

olaraq işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfərlərə gedir, burada həm layihələrin icra vəziyyəti ilə maraqlanır, Özünün dəyərli tövsiyələrini verir, həm də artıq doğma yurd yerlərinə qayıtmış sakinlərlə görüşərək onların arzu və istəklərini dinləyir, eyni za-

manda, Azərbaycanın yaratdığı reallıqları, qalib dövlətin gündəliyinin əsas məsələlərini beynəlxalq birliyin diqqətinə çatdırır. Bu baxımdan dövlətimizin başçısının işğaldan azad olunmuş ərazilərə son səfəri çərçivəsində Xocalı rayonunun Badara

İlham Əliyev: Biz ədaləti bərpa etdik, ilk növbədə, öz haqqımızı bərpa etdik, erməni işğalına son qoyduq

kəndində Badara, Daşbulaq, Seyidbəyli və Şuşakənd kəndlərinin sakinləri ilə görüşü də istisna olmayıb.

Həmin görüşdə uzun əzab-əziyyətdən sonra dövlətin dəstəyi ilə yurd yerlərinə geri qayıdan sakinlər təb-

riklərini, ürək sözlərini çatdıran Prezident İlham Əliyev, həmçinin bir sıra ciddi mesajlar verib.

Azərbaycan mərhələli yollarla ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin edib

Məlumdur ki, hazırda dünyada beynəlxalq hüquq işləmir, ədalətsizlik hökm sürür, güc mərkəzləri milli dövlətlərə münasibətdə ikili standartlardan çıxış edirlər. Belə vəziyyətdə çıxış yolu milli dövlətlərin iradəsində, gücündə və qətiyyətidir. Müstəqil Azərbaycan bu sahədə də dünyaya nümunə təqdim edib - işğalla heç vaxt barışmamış nümunəsi, cəmiyyətin, xalqın milli dövləti ilə sıx birləşməsi, həmərəy olmaq nümunəsi, ən kritik məqamlarda Liderin qətiyyət göstərməsi və doğru seçim etmək nümunəsi. "Ən önəmli iş əsiz doğma Qarabağ diyarında artıq əbədi yaşayacaqsınız - siz və sizin davamçılarıңыз. Bu, ədalətin təntənəsidir. Biz ədaləti bərpa etdik, ilk növbədə, öz haqqımızı bərpa etdik, erməni işğalına son qoyduq. Bunu mərhələli yollarla etdik", - deyər Prezident İlham Əliyev bəhs olunan görüşdə bildirib.

Son beş ildə qazandığımız zəfərlər tariximizdə əbədi qalacaq və həmişə də bizim qürur mənbəyimiz olacaq. Biz XXI əsrin müharibəsini apararaq hədəflərimizə çatmışıq. Hazırda Azərbaycan xalqı bütün dünyada qalib və ləyaqətli xalq kimi tanınır və hörmət göstərilir. Ancaq tarixi qələbələrımızı əldə edəndə biz bir sıra çətinliklərdən keçmişik.

Təbii ki, Azərbaycan dövləti və xalqı ölkə ərazisinin bir hissəsinin işğal altına düşməsi faktı ilə heç vaxt barışmayıb. Üç onillik ərzində ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin

olunması məsələsi Azərbaycanın siyasi gündəliyinin mərkəzində dayanıb. Azərbaycan dövləti və cəmiyyəti artıq təixdə qalan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində yekdil mövqe və güclü həmrəylik ortaya qoyub. Əsas məqam ondan ibarətdir ki, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ölkəmizin gücünü ümummilli ideya ətrafında cəmləşdirməyi və səfərbər etməyi bacarıb.

2020-ci il sentyabrın 27-dək ölkəmizdə bütün müharibə hazırlıqları bitmişdi - düşməni sarsıdıcı zərbələr endirməyə qadir olan Ordumuz var idi, cəmiyyətin ovqatı da torpaqların işğaldan bərdəfəlik azad olunmasına köklənmişdi. Ölkədə möhür İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə Vətənə, xalqa bağlı gənclik formalaşmışdı. İlham Əliyev möhür bu kimi amilləri nəzərə almaqla 2020-ci il sentyabrın 27-də düşmənin keçmiş təmas xətti boyunca törətdiyi növbəti təxribatlara genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları ilə cavab verilməsi barədə göstərişləri verdi. Ali Baş Komandanın bütün tapşırıqlarını yerinə yetirən Ordumuz müharibə dövründə daim irəlilədi və cəmi 44 gün ərzində düşməni diz çökməyə

məcbur etdi. Vətən müharibəsinin nəticəsi olaraq Azərbaycan ərazi bütövlüyünün hərbi-siyasi yolla təmin edilməsinə nail oldu.

Bunun ardınca isə Azərbaycan

ordusu 2023-cü il sentyabrın 19-20-də uğurlu lokal xarakterli antiterror əməliyyatı həyata keçirdi və beləliklə də, ölkəmizin ərazisində separatizmin kökü tamam kəsildi, suve-

Uzun illər ağır köçkünlük həyatı yaşamış insanlar ən gözəl şəraitə layiqdirlər

Mənfur düşmən elə zənn edirdi ki, Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş əraziləri bərpa etməyə gücü çatmayacaq və yaxud bunun üçün uzun illər lazım gələcək. Burada düşmən öz xislətdən çıxış edirdi.

Ancaq Azərbaycan xalqının qəlbina doğma yurd yerlərinə böyük

sevgi hissi hakimdir. Biz işğal dövründə yurd yerlərinə qayıtmağın həsrəti ilə yaşamışdıq. Azərbaycan dövləti işğaldan azad olunmuş əraziləri bərpasına müharibə başa çatandan dərhal sonra başladı. Artıq 5 ildir ki, Şuşa, Ağdam, Xankəndi, Xocalı, Kəlbəcər, Füzuli, Zəngilan və

Biz sülhə yol açdıq

Dünya təcrübəsindən bəllidir ki, adətən müharibənin qalibi yekun sülh sənədinin imzalanmasına müəyyən şərtlər əsasında razılıq verir, qarşı tərəfdən güzəştlər istəyir. Qalib Azərbaycan müharibə başa çatdıqdan sonra heç bir ilkin şərt irəli sürmədən sülh gündəliyindən çıxış etməklə bu stereotipləri də dağıtdı. Azərbaycanın nümunəsinə

renliyimiz təmin edildi. "...19-20 sentyabr antiterror əməliyyatı onlara dərs oldu və hamıya dərs oldu. Cəmi bir neçə saat davam edən hərbi əməliyyat separatçıların kökünü kəsdi və onların ümid bağladıkları yerlər də səssiz qaldı. Çün-

digər azad olumş yaşayış məntəqələrimizdə intensiv şəkildə bərpa və yenidənqurma layihələri icra olunur. Yeni mərhələdə işğaldan azad olunmuş ərazilərə Böyük Qayıdışın təmin edilməsi Azərbaycanın beş mühüm prioritetindən biri kimi müəyyənləşdirilib. Ölkəmiz bu hədəfə doğru inamla irəliləyir. Artıq Azərbaycan xalqı işğaldan azad olunmuş ərazilərə yeni-yeni köç xəbərlərinə sevinir. "Bütün Qarabağ, bütün Şərqi Zəngəzur ti-

diqqət çəkən Prezident İlham Əliyev bildirib: "Eyni zamanda, necə ki, döyüş meydanında düşməni məğlub etdik, onu kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik, eyni qayda ilə sülhə də yol açdıq ki, bundan sonra heç vaxt müharibə olmasın".

Azərbaycanın 44 günlük müharibənin nəticələrinə uyğun olaraq yaratdığı yeni reallıqlar Cənubi Qafqazda müharibədən, dağıntılardan uzaq yeni bir dövrün başlaması üçün gözəl fərsətlər açmışdır. Bu fərsətləri dəyərli endirərək müharibə səhifəsini bərdəfəlik bağlamaq mümkündür. Azərbaycan müharibə başa çatandan sonra yaranmış fərsəti reallığa çevirmək özünü ortaya qoymaqla qarşı tərəfə 5 bənddən ibarət sülh paketi təqdim etdi. Sonrakı mərhələdə də sülh prosesi yenə də möhür Azərbaycanın iradəsi ilə irəli aparıldı və nəticədə, Vəşinqton razılaşmaları mümkün oldu. Cari il avqustun 8-də Ağ Evdə, dünyanın bir nömrəli ofisində Donald Trampın şahidliyi ilə yekun sülh sazişinin parafılanması ona dəlalət edir ki, dünya Azərbaycanın sülh gündəliyini qəbul və təqdir edir.

ki Azərbaycan Ordusu qarşısında heç kim dura bilməzdi, Azərbaycan xalqı qarşısında heç kim dura bilməzdi, ona görə ki, biz haqlıyıq. Bu gün haqlı olduğumuzu bir daha burada sübut edirik", - deyər Prezident İlham Əliyev vurğulayıb.

kinti meydançasıdır. Qısa müddət ərzində bu gözəl evlərin bərpası, tikintisi, bütün infrastrukturun yaradılması, bizim gücümüzü, niyyətimizi göstərir. Əsas odur ki, bütün siyasi addımlarımızın mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Siz - Azərbaycan vətəndaşları, erməni işğaldan əziyyət çəkən Qarabağ bölgəsinin sakinləri bu gün ən gözəl şəraitə layiqsiniz", - deyər Prezident İlham Əliyev vurğulayıb.

Mübariz ABDULLAYEV

YAP nümayəndə heyətinin Çinə səfəri başa çatıb

Çin Xalq Respublikasında səfərdə olan Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) nümayəndə heyəti 13-16 sentyabr tarixlərində Çjetsyan vilayətinin paytaxtı

Hancou şəhərindəki Çin Kommunist Partiyası vilayət komitəsinin partiya məktəbində bu ölkənin elmi-texniki nailiyyətləri və inkişaf təcrübəsinə həsr olunmuş

seminarlara qatılıb.

Seminarlarda innovasiyalar tətbiq etməklə inkişaf strategiyalarının həyata keçirilməsi, idarəetmə sisteminə islahatların dərinləşdiril-

məsi, rəqəmsal transformasiya və digər mövzular ətrafında elmi-nəzəri və praktik məsələlər diqqətə çatdırılaraq fikir mübadiləsi aparılıb. Nümayəndə heyətinin,

həmçinin Hancou Dəmiryolu Stansiyasının Sürtəli Qatarlar Muzeyi, Qərbi Hancou Dəhlizinin Elmi və Texnoloji İnkişaf üzrə İnnovasiya Sərgi Zalı və Vətəndaş Xid-

məti Mərkəzini ziyarəti, eləcə də Sihü gölündə gəzintisi təşkil olunub.

Səfər sentyabrın 17-də başa çatıb.

Azərbaycan Mərkəzi Bankı (MB) İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının Beynəlxalq Maliyyə Savadlılığı Şəbəkəsinə (İƏİTBMSS) tamhüquqlu üzv seçilib. Bu təsisatə üzvlük Mərkəzi Bankın maliyyə inklüzivliyi və maliyyə savadlılığının artırılması istiqamətində beynəlxalq təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin və nümayiş etdirdiyi təşəbbüskarlığın nümunəsidir. MB indiyə qədər İƏİTBMSS-nin beynəlxalq bank icması üçün

Rəqəmsal maliyyə savadlılığı üçün yeni platforma

Mərkəzi Bank Beynəlxalq Maliyyə Savadlılığı Şəbəkəsinə tamhüquqlu üzv seçilib

təşkil etdiyi bütün layihələrdə fəal iştirak edərək etimadlı institut kimi tanınıb, ələlxüsus da “Maliyyə savadlılığı standartları: tətbiqi və

qiymətləndirilməsi”, “Rəqəmsal maliyyə savadlılığı” və “Maliyyə savadlılığı və davamlı maliyyə” üzrə işçi qruplarında iştirak etməklə

beynəlxalq səviyyədə hazırlanan bank-maliyyə strategiyalarında öncüllüyünü nümayiş etdirib. Nəticədə, adıçəkilən nüfuzlu qurumun tam-

hüquqlu üzvü ailəsində yer alıb. Mərkəzi Bankın Beynəlxalq Maliyyə Savadlılığı Şəbəkəsinə etibarlı tərəfdaş kimi cəlb olun-

ması Azərbaycanın bank sistemi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, MB beynəlxalq bank siyasəti tədbirlərində yaxından iştirak etməklə mühüm strateji maliyyə sənədlərinin işlənməsi prosesinə birbaşa cəlb oluna-raq, həmçinin bank siyasəti bazalarına çıxış əldə etmək hüququ qazanacaq. Bununla da, Mərkəzi Bank qabaqcıl təcrübələr və yanaşmalarla mütəmadi tanış olmaq imkanlarından faydalanacaq.

Strateji Yol Xəritəsindən irəli gələn tələb

İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (İƏİT) aparıcı təsisatlarından biri olan Şəbəkə dünyada maliyyə təhsili məsələləri üzrə tənzimləyicilər və digər iştirakçılar arasında əməkdaşlığı təşviq edən bir platformadır. Bu şəbəkədə 74 ölkədən əksəriyyəti mərkəzi banklar olan 135-dən artıq dövlət təşkilatı təmsil olunur. ABŞ, Kanada, Almaniya, Fransa kimi dünyanın aparıcı dövlətlərinin xüsusi aktivlik göstərdiyi şəbəkə ilə MDB-dən 4 ölkə, o cümlədən Azərbaycan əməkdaşlıq etməkdədir. Maliyyə Savadlılığı üzrə Beynəlxalq Şəbəkənin qarşıya qoyduğu əsas məqsəd üzv ölkələrin aparıcı qurumları arasında iqtisadi və maliyyə savadlılığı üzrə informasiya və fikir mübadiləsinin təmin edilməsi, habelə beynəlxalq aləmdə bu sahədə mövcud olan qabaqcıl təcrübənin təbliğidir. Şəbəkə bank-maliyyə sahəsində işləyən mütəxəssislərin bilik və bacarıqlarının artırılması istiqamətində bir sıra layihələr həyata keçirir ki, Azərbaycanın Mərkəzi Bankı da neçə

bu layihələrdə fəal yer alır.

“Azərbaycan Respublikasında maliyyə xidmətlərinin inkişafına

dair Strateji Yol Xəritəsi”nin “İstehlakçıların maliyyə savadlılığının artırılması və hüquqlarının müdafiəsinin gücləndirilməsi”, “Azərbaycan Respublikasında telekom-

munikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi” və “Rəqəmsal ödənişlərin daha geniş tətbiqi üçün maarifləndirmə, təbliğat və təşviqat işinin aparılması” sənədlərində qarşıya qoyulmuş əsas hədəflərdən biri məhz maliyyə savadlı-

lığını artırılması, bu istiqamətdə qabaqcıl təcrübələrin tətbiqidir.

Beləliklə, Mərkəzi Bankın İƏİT-nin Beynəlxalq Maliyyə Savadlılığı Şəbəkəsinə üzv olması Azərbaycanın bank icmasının maliyyə savadlılığı proqramlarını daha dərindən mənimsəməyə və məlumat əlçatanlığına yaxından çatması, habelə beynəlxalq stan-

baza-

rı iştirakçı-

ları üçün qabaqcıl

təcrübələrin mübadiləsi

və digər sahələrdə əhəmiyyətli

nəticələr qazandırır.

Beləliklə, Mərkəzi Bankın

İƏİT-nin Beynəlxalq Maliyyə Sa-

vadlılığı Şəbəkəsinə üzv olması

Azərbaycanın bank icmasının mali-

yyə savadlılığı proqramlarını daha

dərindən mənimsəməyə və

məlumat əlçatanlığına yaxından

çatması, habelə beynəlxalq stan-

raq son illərdə maliyyə savadlılığı üzrə proqramlarda beynəlxalq institutlarla əməkdaşlığı gücləndirib, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası (BMK) və digər qurumlarla bir-

gə bu istiqamətdə fəal tərəfdaşlıq qurub. Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası ilə birgə rəqəmsal maliyyə xidmətləri üzrə müasir çağırışlara əsaslanan layihələrin icra

edilib. Ötən ilin noyabrında BMK ilə “Dünya üzrə dayanıqlı maliyyənin inkişafı: Dayanıqlı maliyyə taksonomiyalarının qarşılıqlı əlaqəliyi və miqyasiləliyi üzrə Yol

Xəritəsi” adlı keçirilən tədbir dünya miqyasında dayanıqlı maliyyə çərçivəsinin yeni aləti olan “yaşıl maliyyə”yə keçidlə bağlı beynəlxalq təcrübənin mənimsənilməsi baxımından ma-

Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası ilə “yaşıl maliyyə” savadlılığının təşviqi

liyyə bazarı iştirakçıları üçün faydalı olub. Bu cür əməkdaşlıq çərçivəsi dayanıqlı maliyyə sahəsində koordinasiya və global yanaşmanı dəstəkləmək üçün təşviqedicə rol oynayır.

Nüfuzlu platformalarından biri olan Beynəlxalq Maliyyə Savadlılığı Şəbəkəsi ilə yaxın tərəfdaşlıq isə MB-a bank sisteminə müasir rəqəmsal alətlərin tətbiqi, maliyyə

dartları əhatəli tətbiq etməyə, ümumilikdə maliyyə inklüzivliyinin genişlənməsinə töhfə verəcək. Eyni zamanda, Şəbəkə ilə yeni mərhələdə əməkdaşlıqlar fonunda layihələrin reallaşdırılması ölkəmizdə iqtisadiyyat və maliyyə savadlılığının səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edəcək.

E.CƏFƏRLİ

Mərkəzi Bank bu prinsipləri rəhbər tutaraq

41,5 milyard manat - dövlətin ən irihəcmli maliyyə resursu formalaşır

2026-cı ilin dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri açıqlanıb

Maliyyə Nazirliyi 2026-cı ilin dövlət büdcə layihəsinin və icmal büdcənin ilkin göstəricilərinə dair açıqlama sənədini ictimaiyyətə təqdim edib. İlkın büdcə bəyanatı adlanan sənəd dövlət maliyyəsinin idarə olunması sahəsində bir sıra fiskal diaqnostika alətləri, həmçinin “Açıq Büdcə Sorğusu”nun metodologiyasına uyğun olaraq şəffaflıq prinsiplərinin təmin olunması məqsədilə hazırlanıb. İlkın büdcə bəyanatı növbəti il və orta-müddətli dövr üzrə makroiqtisadi proqnozlara, büdcə, o cümlədən gəlir və xərc siyasətinin əsas istiqamətlərinə, büdcə qaydasına əsaslanan makro-fiskal çərçivəyə, qəbul edilmiş strateji sənədlərə və müəyyən edilmiş iqtisadi prioritetlərə uyğun olaraq hazırlanmaqla Maliyyə Nazirliyinin baxışlarını əks etdirir. Büdcə prosesinin növbəti mərhələlərində 2026-cı il üçün dövlət büdcəsi haqqında qanun layihəsi Milli Məclisin müzakirəsinə təqdim edilənədək büdcə parametrlərinə dəyişikliklərin edilməsi istisna olunmur.

Qeyri-neft sütunlarına əsaslanan büdcə yığımları

Büdcənin gəlir və xərcləri, ümumilikdə büdcə ssenariləri birbaşa ölkənin inkişaf gözləntilərinə əsaslandığından 2026-cı ilin və növbəti 3 ilin büdcə siyasəti çərçivəsi də məhz ölkə iqtisadiyyatının artım bəzəslərinə söykənəcək. Ortamüddətli dövr üzrə makroiqtisadi proqnozlar isə kifayət qədər ümidvericidir. Belə ki, İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən cari ilin avqust ayında təqdim olunan

proqnozlara əsasən, baza ssenaridə neftin bir barelinin orta illik ixrac qiyməti 2026-2029-cu illər üzrə 65 ABŞ dolları olacağı fərz edilir. Proqnozlara görə, 2026-cı ilin sonuna ÜDM-in həcmi 134,1 milyard manat, o cümlədən qeyri-neft-qaz ÜDM-nin 101,7 milyard manat təşkil edəcəyi gözlənilir. 2029-cu ildə isə ÜDM-in 161,8 milyard manata, qeyri-neft-qaz ÜDM-nin isə 129,5

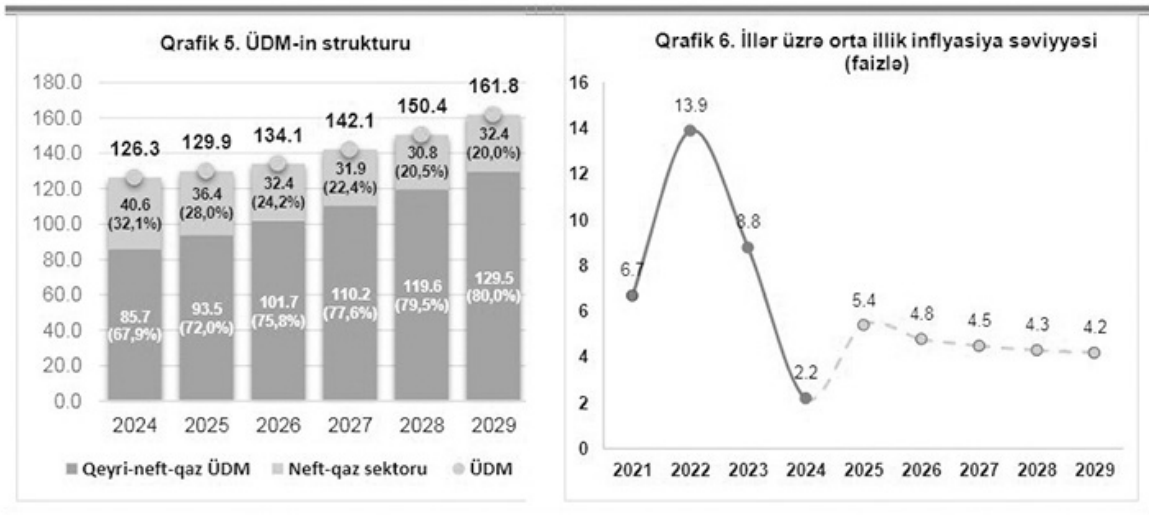
milyard manata çatacağı proqnozlaşdırılır. Ortamüddətli dövrdə ÜDM-in real artım tempinin orta illik 3,5 faiz, qeyri-neft-qaz ÜDM-in isə 4,9 faiz olacağı gözlənilir. İqtisadiyyatın əsas hərəkətverici drayverləri qeyri-neft sektorunun üzərində fokuslanması sayəsində 2029-cu ildə ÜDM-in tərkibində qeyri-neft-qaz sektorunun payı artaraq 80 faizə çatacaq.

İnflyasiya 2029-cu ildə 4,3 faizə düşəcək

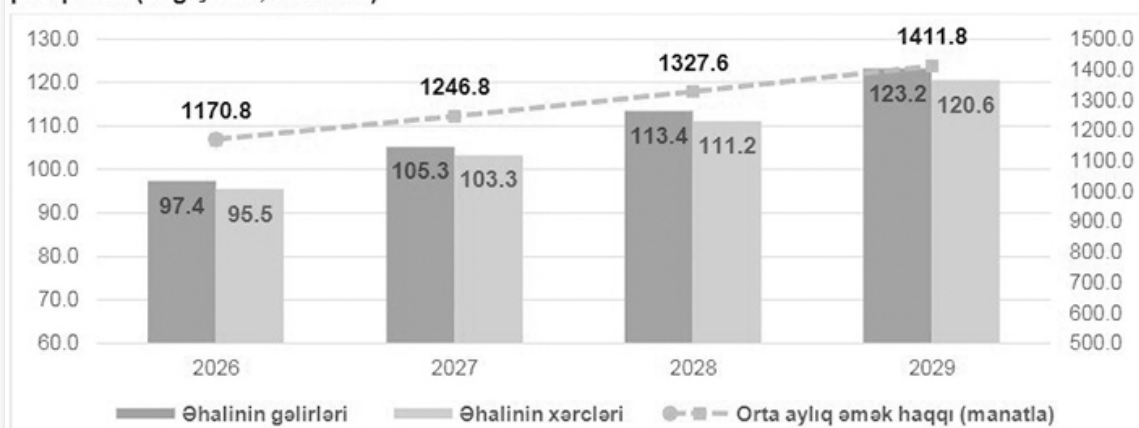
Ortamüddətli dövrdə əmtəə bazarları və istehlak qiymətləri də mövcud çərçivəyə uyğun olacaq. İqtisadiyyat Nazirliyinin ehtimallarına əsasən, cari ilin ötən dövrü ərzində faktiki inflasiya səviyyəsi, dünya üzrə əmtəə, o cümlədən ərzaq qiymətlərinin nisbətən aşağı düşməsi və bunun idxal qiymətlərinə təsiri, nominal effektiv məzənnə indeksinin dinamika və məzənnənin sabit qalması fərziyyələri, habelə mal və xidmətlərin tənzimlənən tariflərinin dəyişməsinin təsirləri nə-

zərə alınaraq orta illik inflasiya 2026-cı ildə 4,8 faizə bərabər olacaq. İnflyasiya şkalası növbəti illərdə tədricən zəifləməklə aşağı səmərə istiqamətlənəcək. 2027-ci ildə qiymət indeksi 4,5 faiz, 2028-ci ildə 4,3 faiz təşkil etməklə 2029-cu ildə ən aşağı həddə - 4,2 faizə enəcək. Hökumətin yenilənmiş makroiqtisadi proqnozlarına əsasən, 2026-2029-cu illərdə manatın ABŞ dollarına qarşı məzənnəsi sabit, cari ilin səviyyəsində, yəni 1,7 manat intervalında götürülüb ki, bu da

qarşıdakı 4 ildə real artımlar və sabit inflasiya fonunda milli gəlir əldə etmə imkanlarını təmin edəcək. Belə ki, ortamüddətli dövrdə əhalinin nominal gəlirlərinin artaraq 2029-cu ildə 123,2 milyard manata, xərclərinin isə 120,6 milyard manata qədər yüksəlməsi gözlənilir. Qeyd edilən müddətdə investisiyaların artım hərəkəti də müsbət dinamika üzrə dövr edəcək, əsas kapitala yönələn investisiyalar 2026-cı ildə 6,9 faiz, ortamüddətli dövrdə isə illik 3,9 faiz artacaq.

Qrafik 7. Əhalinin nominal gəlir və xərcləri (sol şkala, mlrd. manatla) və orta aylıq əməkhaqqı proqnozu (sağ şkala, manatla)

Hansı gəlir istiqamətləri nəzərdə tutulur?

Beləliklə, yuxarıda vurğulanan makroiqtisadi inkişaf çərçivəsi ölkə iqtisadiyyatını dayanıqlı inkişaf sütunlarını möhkəmləndirməklə həmin dayanıqlı bazis üzərində 2026-cı ilin büdcə gəlir və xərclərinin də təminatna etibarlı zəmin yaradacaq.

2026-cı ildə dövlət büdcəsinin gəlirləri 38 milyard 423 milyon manat proqnozlaşdırılır ki, bu da 2025-ci ilin təsdiq olunmuş göstəricisi ilə müqayisədə 67 milyon manat və yaxud 0,2 faiz çoxdur. 2024-cü ilin icra göstəriciləri ilə müqayisədə isə 1 milyard 261,2 milyon manat və yaxud 3,4 faiz çoxdur.

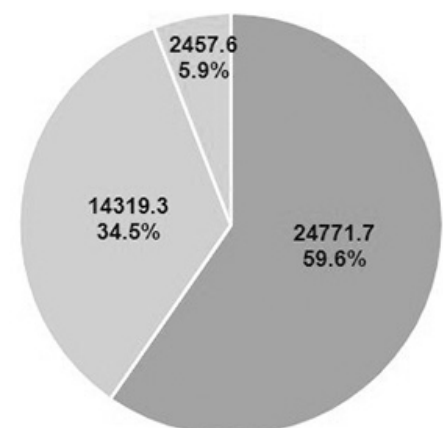
Dövlət büdcəsinin gəlirləri ÜDM-in 28,6 faizi həcmində nəzərdə tutulur ki, bunun da 42,6 faizi və ya 16,3 milyard manatı neft-qaz sektorunun, 57,4 faizi və ya 22,1 milyard manatı qeyri-neft-qaz sektorunun payına düşür. Dövlət Vergi Xidmətinin xətti ilə daxilolmalar büdcə gəlirlərinin 43,8 faizini və ya 16,8 milyard manatını, Dövlət Gömrük Komitəsinin xətti ilə daxilolmalar 17,8 faizini və 6 milyard 850 milyon manatını, Dövlət Neft Fondundan transferi isə 33,2 faizini və yaxud 12 milyard 750 milyon manatını təşkil edəcək.

Büdcə siyasətinin gəlirlər üzrə əsas istiqamətləri 2026-cı ildə ölkənin iqtisadi inkişafını sürətləndirmək, rəqabət qabiliyyətini gücləndirmək, investisiya mühitini daha cəlbedici etmək

məqsədlərini daşıyır. Bu tədbirlər çərçivəsində vergi yükünün optimallaşdırılması, sahibkarlığın dəstəklənməsi və strateji sahələrə investisiyaların təşviqi, vergi

Növbəti ildə dövlət büdcəsinin xərcləri isə 2025-ci ilin təsdiq olunmuş göstəricisi ilə müqayisədə 141 milyon manat və ya 0,3

- Cari xərclər
- Əsaslı xərclər
- Dövlət borcuna və öhdəliklərinə xidmətlə bağlı xərclər

və gömrük inzibatchılığı mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi kimi addımlar planlaşdırılır. Eyni zamanda, dövlət başçısının 30 may tarixli Sərəncamına uyğun olaraq “Azərbaycan Respublikasının 2027-2030-cu illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın layihəsinin hazırlanması prosesində ölkəmizdəki mövcud vəziyyət, hədəf göstəriciləri, məqsədlərin reallaşdırılması üzrə həyata keçiriləcək konkret tədbirlər, əldə ediləcək nəticələr, tələb olunan resursların təsviri də gəlir portfelində nəzərə alınacaq.

Ümumilikdə, 2026-cı il üzrə dövlət büdcəsinin gəlir siyasətinin əsas istiqamətləri aşağıdakı kimi qruplaşdırıla bilər:

- * Sahibkarlıq fəaliyyətinin dəstəklənməsi və vergi yükünün azaldılması;
- * Əlverişli investisiya mühitinin yaradılması;
- * Vergi və gömrük sahəsində inzibatchılığın təkmilləşdirilməsi.

faiz artımla proqnozlaşdırılaraq 41 milyard 548,6 milyon manat həcmində müəyyənləşdirilib. Bu, 2024-cü ilin icra göstəriciləri ilə müqayisədə 3 milyard 835 milyon manat və ya 10,2 faiz çoxdur. 2026-cı ildə büdcə kəsiri 2025-ci ilin təsdiq olunmuş göstəricisi ilə müqayisədə 74 milyon manat və ya 2,4 faiz çox olmaqla 3 milyard 125 milyon manat (ÜDM-in 2,3 faizi) proqnozlaşdırılır.

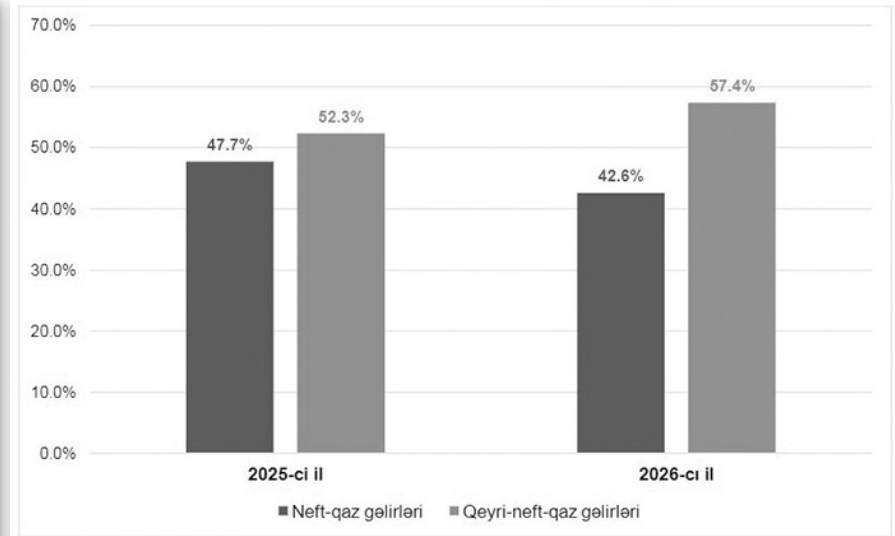
Ümumilikdə, 2026-2029-cu illərdə dövlət büdcəsi xərcləri dövlətin əsas funksiyalarının maliyyələşdirilməsinin təmin edilməsinə yönəldiləcək.

Dövlət büdcəsinin əsas xərc istiqamətləri büdcə siyasəti qarşısında dayanan çağırışlar və sosial-iqtisadi hədəflər əsas götürülməklə ortamüddətli resurs zərfinə uyğun olaraq Milli Xərc

Büdcənin əsas xərc istiqamətləri

Prioritetlərinə əsaslanır. Eyni zamanda, ortamüddətli dövr üzrə büdcə siyasətinin məqsəd, istiqamət və hədəfləri bir sıra çağırışlar nə-

lərinin bərpası və toxunulmazlığının təmin edilməsi, ordunun maddi-texniki təchizatının müasirləşdirilməsi, ərzaqların minalardan tə-

Şəffaflıq, səmərəlilik və ədalətlik prinsipləri

Büdcə siyasətinin əsas hədəflərindən biri də şəffaflığın təmin edilməsi istiqamətində həyata keçirilən işlərin davam etdirilməsidir. Bu məqsədlə növbəti orta-

müddətli dövrdə büdcə sənədlərinin məzmununun və dərc edilmə müddətinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, hesabatlılığın təmin edən elektron məlumat bazasının formalaşdırılması və inteqrasiyası, büdcə vəsaitlərinin uçotunun təkmilləşdirilməsi, həmçinin büdcə prosesinin müxtəlif mərhələlərinin avtomatlaşdırılması nəzərdə tutulur. Bu tədbirlər büdcə prosesinin müntəzəm standartlar əsasında daha da təkmilləşdirilməsinə, ictimaiyyətin və vətəndaş cəmiyyəti institutlarının prosesdə iştirakının genişləndirilməsinə, eləcə də dövlət maliyyəsinin idarə olunmasında səmərəlilik, operativlik və ədalətlik prinsiplərinin qorunmasına xidmət edəcək.

ELBRUS CƏFƏRLİ

Təbiətin çağırışı: IDEA-nın cavabı gələcək naminədir...

Dünyada elə səslər var ki, onlar hay-küylü deyil. Onlar səs-siz ağacların, zəhərlənən çayların, susan heyvanların səsidir. Azərbaycanda bu səslərə qulaq verən Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai

Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevadır. Onun təşəbbüsü ilə yaradılan IDEA artıq illərdir ki, sadəcə layihə yox, bir ekoloji hərəkət kimi fəaliyyət göstərir.

Yeni layihəyə start verilir

Bir ideyadan hərəkət doğur...

IDEA 2011-ci ildə Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə təsis edildikdə məqsəd təkə ağac ökmək deyildi. Məqsəd, insanlarda təbiətə qarşı sevgi yaratmaq, gəncləri ekoloji düşüncəyə səsləmək, planetin qorunmasını şəxsi məsuliyyətə çevirmək idi. Bu, sadəcə yaşıllıqların qorunması deyil, gələcəyin nəfəs alma haqqıdır. Hər ökəl ağac bir nəfəs, hər təmizlənən sahil bir həyat, hər maarifləndirici layihə bir düşüncənin oyanışıdır.

Yalnız təbiət üçün deyil, insan üçün IDEA

IDEA fəaliyyətlərini yalnız Bakı ilə məhdudlaşdırmadı. Azərbaycanın bölgələrində minlərlə ağac ekildi, nəslilə kəsilməkdə olan heyvanların qorunması ilə bağlı real addımlar atıldı, eyni zamanda xarici ölkələrlə beynəlxalq əməkdaşlıqlar quruldu. Xəzərin sahilini zibildən təmizləmək sadəcə ekolojiya deyil, vətəndaşlıq borcudur. Dağlarda məhv olan meşələrə sahib çıxmaq sadəcə təbiəti yox, "millətin kökünü" qorumaqdır.

Səssizlərin səsinə duymaq...

IDEA heyvan haqları, bio-müxtəlifliyin qorunması, ekoloji savadlılığın artırılması kimi çoxsaylı sahələrdə aktivdir. Bu gün IDEA-nın təşəbbüsü ilə məktəblərdə ekoloji dərslər keçirilir, könüllülər yetişdirilir, beynəlxalq mükafatlar qazanılır. Bəzən təbiət üçün danışmaq deyil, hərəkət etmək gərəkdir. IDEA Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə bunu sübut etdi.

Yeni layihə, yeni çağırış...

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Explore Azerbaijan with IDEA" layihəsi fəaliyyətə başlayıb.

İctimai birlikdən verilən məlumata görə, layihənin əsas

məqsədi Azərbaycanın canlı aləminin təkrarolunmaz gözəlliklərini yerli və beynəlxalq auditoriyaya tanıtmak, eyni zamanda, ölkəmizin təbiətinin özünəməxsus zənginliyini əks etdirən multimedia bazasını yaratmaqdan ibarətdir. Sosial media istifadəçiləri fotovideoqraf Saleh Baxşiyevin peşəkar obyektivi ilə Azərbaycanın flora və faunasının inceliklərini kəşf edərək ölkəmizin füsunkar təbiətinə daha yaxın ola biləcəklər.

"Explore Azerbaijan with IDEA" təkə maarifləndirici layihə deyil, eyni zamanda, təbiətimizin qorunması və gələcək nəsillərə ötürülməsi üçün bir çağırışdır.

Yeganə BAYRAMOVA

Müsləman və ərəb ölkələri bir ittifaq altında...

Birləşmə reallaşacaqmı?

Sentyabrın 15-də Qəterin paytaxtı Dohada İslam

Əməkdaşlıq Təşkilatı, Ərəb Liqası və Körfəz Əməkdaşlıq

Şurası - ərəb-müsləman ölkələrinin birgə fəvqəladə sammiti keçirilib. Sammitdə əsas müzakirə mövzusu İsrailin Qəterə hücumu və

Qəzzada mövcud vəziyyətlə bağlı olub - Yaxın Şərqdəki hazırkı vəziyyət barədə məsələlər ətrafında geniş müzakirələr aparılıb.

Bəyannamə qəbul olunub

Körfəz Əməkdaşlıq Şurasına üzv dövlətlərin Ali Şurasının fəvqəladə iclasında İsrailin Qəterə hücumunu pisləyən yekun bəyanat qəbul edilib. Səndə qeyd olunur ki, İsrailin təcavüzü regional təhlükəsizlik və sabitliyə birbaşa təhdiddir. Şura ümumi hərbi komandanlığa birgə müdafiə mexanizmlə

diklərini bildiriblər. "Bütün ərəb və İslam ölkələrinə qarşı edilən bu hücum qarşısında Qəter dövləti ilə tam həmrəylik bir daha təsdiqlənir. İsrailin hücumuna cavab vermək, suverenliyini qorumaq və təhlükəsizliyini təmin etmək üçün Qəterə atdığı bütün addımlarda və gördüyü bütün tədbirlərdə də

Azərbaycan "iki dövlət" prinsipini rəhbər tutur

Ərəb-müsləman ölkələrinin fəvqəladə sammitində Azərbaycan xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov da iştirak və çıxış edib. Azərbaycan XİN rəhbərinin çıxışında Qəterə edilən son hava hücumunun dərin narahatlıq doğurduğu bildirilib, Qəterin suverenliyi və ərazi bütövlüyünə dəstək ifadə olunub - Beynəlxalq hüququn və BMT

prinsipinin rəhbər tutularaq, beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri, BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə uyğun həll variantının dəstəkləndiyi bir daha diqqətə çatdırılıb. Regiondakı böhranın həlli istiqamətində sülh təşəbbüslərindən əlavə, humanitar yardım söylərinin əhəmiyyəti qeyd olunub. Bu çərçivədə,

Birgə hərbi ittifaqın əsasının qoyulması planlaşdırılır

Qlobal media agentliklərinin məlumatına görə, Misir, Türkiyə, İran, Oman, Livan, İordaniya, Qəter, Suriya, İraq, Səudiyyə Ərəbistanı, BƏƏ, Küveyt və Bəhreyn İsrailin hər hansı bir hərəkətinə qarşı kollektiv cavab vermək məqsədilə birgə hərbi ittifaq yaratmağı planlaşdırır. Bu təşəbbüs, İsrailin Qəterdəki HƏMAS üzvlərinə etdiyi hücumlardan sonra ortaya çıxıb və regionda təhlükəsizliyi gücləndirmək, hərbi təcavüzə qarşı vahid mövqe nümayiş etdirmək məqsədi daşıyır. Belə bir planın həyata keçirilməsi üçün ölkələr arasında ciddi koordinasiya tələb olunur.

Məsələ ilə bağlı politoloq Əlimusa İbrahimov "Yeni Azərbaycan" qəzetinə şərhində qeyd edib ki, ərəb ölkələri arasında hərbi ittifaqın əsasının qoyulmasının zamanı yetişib.

"Ərəb və müsləman ölkələrinin xarici təcavüzə qarşı birgə çıxış etmək haqqında razılığa gəlmələri ilk hal deyil. 1958-ci ildən 1971-ci ilə qədər bəzi ərəb ölkələri vahid bir ittifaqda birləşmişdilər və elə İsrailə qarşı birgə mübarizə aparırdılar. Sonradan həm xarici təsir, həm də digər ərəb ölkələrinin qoşulmaq istə

məsi üzündən bu ittifaq dağıldı. İndi Ərəb ölkələri birləşə bilmələrinin hesabını ödəyirlər" - deyər Ə.İbrahimov vurğulayıb ki, Misir belə bir təşəbbüsün reallaşmasında fəal rol oynamaq iddiasındadır; "Misir, Türkiyə, İran, Oman, Livan, İordaniya, Qəter, Suriya, İraq, Səudiyyə Ərəbistanı, BƏƏ, Küveyt və Bəhreynin birlikdə hərbi ittifaq yaratmaq istiqamətində qərar qəbul etmələri yaxın zamanlarda bu ittifaqın ortaya çıxmasının mümkün olacağını da deməyə əsas vermir. Çünki bu ölkələr arasında olan və ərəb dünyasında mühüm yer tutan Misirin məqsədi tamamilə fərqlidir. Qahirə Ərəb NATO-su yaratmaq və ona özünün başçılıq etməsinə çalışır. Bu da ABŞ-nin diqtəsi ilə olan bir hərəkətdir və məhz ərəblərin birliliyinə qarşı yönəlib". Ekspert əlavə edib ki, hərbi ittifaq ilə bağlı plan baş tutmaya da bilər: "Bir məsələni də unutmaq olmaz ki, ərəb və müsləman ölkələrinin ittifaq yaratmasına qarşı olan global güclər hələ fəaliyyətə başlamayıb. Sabah bu ölkələr ABŞ-in təzyiqi qarşısında davam getirə biləcəklərimi?".

Yunis ABDULLAYEV

rinin işə salınması və təhdidlərin qiymətləndirilməsi, eləcə də kollektiv müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi üçün təcili iclas keçirməyi tapşırıb. Bundan əlavə, Körfəz ölkələri beynəlxalq ictimaiyyəti təcavüzün qarşısını almaq və mülki insanları qorumaq üçün tədbirlər görməyə çağırıb. Ölkələr həmçinin Qəterin gələcək cavab addımlarını tam dəstəklə

təyimizi ifadə edirik", - deyər bəyanatın mətnində qeyd edilir. Körfəz Əməkdaşlıq Şurası ilə yanaşı İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Ərəb Liqasının bəyanatında da Qəterə dəstək ifadə olunub - Sammit iştirakçıları İsrail HHQ-nin Dohaya endirdiyi zərbəyə cavab olaraq Qəterin atacağı bütün addımları dəstəkləmək barədə razılığa gəliblər.

Nizamnaməsinin prinsiplərinə sadıq qalaraq gərginliyin daha da dərinləşməsinə çağırış edilib. Qəzza bölgəsindəki mövcud vəziyyətin aradan qaldırılması xüsusunda Qəterin vasitəçilik səyləri yüksək qiymətləndirilib, tərəflər arasında danışıqların bərpasının və daimi atəşkəsə nail olunmanın zəruriliyi vurğulanıb. Ümumilikdə, Fələstin məsələsi kontekstində ölkəmiz tərəfindən "iki dövlət"

Azərbaycanın qardaş Fələstin xalqına öncəki illər ərzində dəstəyinin davamı olaraq, eskalasiyanın başladığı 2023-cü ildən etibarən 2 milyon ABŞ dolları həcmində humanitar yardım ayrıldığı bildirilib. Bundan əlavə, ölkəmiz tərəfindən Fələstinə təhsil və səhiyyə sahələrində dəstək layihələrinin həyata keçirildiyi çıxışda qeyd olunub.

Aİ Trampdan Rusiyaya sanksiya tətbiq etməsini istəyir

Vaşinqton NATO-dakı müttəfiqlərini Rusiyaya qarşı sanksiya məsələsinə ciddi yanaşmağa çağırıb. Belə ki, ABŞ Dövlət katibi Marko Rubio "Fox News" telekanalına müsahibəsində bildirib ki, Avropa ölkələri Vaşinqtondan Rusiyaya qarşı sanksiyaların sərtləşdirilməsini tələb etməzdən öncə ilk növbədə özləri eyni məhdudiyyətləri tətbiq etməlidirlər. ABŞ Prezidenti Donald Trampın yeni sanksiyaların tətbiqini nə qədər gözləyəcəyi ilə bağlı sualı cavablandıraraq Rubio qeyd edib ki, prezident "süni şəkildə vaxt çərçivəsi elan etməyəcək. O əlavə edib ki, Avropa da eyni addımları atmalıdır. "Avropada hələ də Rusiya mallarını, o cümlədən Rusiya neftini alan ölkələr var. Prezident Avropadakı tərəfdaşlarımıza çağırış edib ki, onlar bizdən tələb etdikləri sanksiyaları özləri də tətbiq etsin-

lər. Əgər bu məsələyə, həqiqətən, sadıqdırlarsa, biz onları nə istiqamətdə konkret addımlar atmağa təşviq etmək istəyirik", - deyər dövlət katibi vurğulayıb. Qeyd edək ki, ABŞ Prezidenti Donald Tramp sentyabrın 13-də bəyan edib ki, əgər Şimali Atlantika Aliyasının bütün üzvləri birlikdə hərəkət edərsə və Rusiya neftinin alışı dayandırarsa, Rusiyaya qarşı sort sanksiyalar tətbiq etməyə hazırır. "Mən Rusiyaya qarşı böyük sanksiyalar tətbiq etməyə hazırəm, amma yalnız o halda ki, bütün NATO ölkələri buna razılışsın və eyni addımı atsın, həmçinin bütün NATO ölkələri Rusiyadan neft almasını dayandırsın," - deyər

Vaşinqton şərt qoyur

Tramp bildirib. Rusiyaya qarşı vahid cəhdə birləşmək mümkün ola-

caq?

Məsələ ilə bağlı politoloq Rəşad Bayramov "Yeni Azərbaycan" qəzetinə şərhində qeyd edib ki, ABŞ və Avropa ölkələrinin Rusiyaya qarşı birgə sanksiyaların tətbiq

edilməsi istiqamətində vahid mövqe ortaya qoyması qeyri-real görünür. Onun sözlərinə görə, Avropada Rusiya ilə iqtisadi-ticari münasibətləri

tamamilə dayandırmaq istəməyin müəyyən ölkələr var. "Tramp administrasiyasının bu şəkildə şərt irəli sürməsi faktiki olaraq onu deməyə əsas verir ki, ABŞ Rusiyaya təzyiq göstərməyin məsuliyyətini birbaşa Avropa ölkələrinin öhdəliyinə buraxmaq istəyir. Məlumdur ki, Tramp Rusiyadan neft alışı dayandırmaqla yanaşı, Moskvanın ticarət tərəfdaşı olan Çin və Hindistanın məhsullarına 50 və ya 100 faizlik tarif tətbiq edilməsini də şərt kimi irəli sürür. Halbuki Ağ Ev çox yaxşı başa düşür ki, Avropa İttifaqının ayrı-ayrı üzvlərinin Rusiya ilə ticarəti, o cümlədən bu ölkədən neft alışı davam etdirməsi məcburiyyətdən irəli gəlir. Çünki həmin ölkələrin başqa ölkələrdən ucuz qiymətə neft almaq imkanları yoxdur, buna görə də Rusiyaya üz tuturlar. Ümumiyyətlə, Avropa İttifaqı

daxilində Rusiyaya qarşı sanksiyalarla bağlı vahid mövqe ortaya qoyulmayıb. Bu, çox çətin bir məsələdir. Tramp administrasiyası bunu çox yaxşı bildiyi halda bu cür şərtlərlə çıxış etməsi məsuliyyətdən yayınmağa hesablanıb", - deyər R.Bayramov vurğulayıb. Ekspert əlavə edib ki, Tramp hələ də Rusiyaya qarşı sort tədbirlər görmək niyyətində deyil; "Avropa İttifaqı bu günə qədər Rusiyaya qarşı 18 sanksiyalar paketi tətbiq edib. Aİ və ittifaqın üzv ölkələri Trampdan əsas istəyi budur ki, hazırda Konqresin gündəmində olan Rusiya ilə bağlı sanksiyalar tez bir zamanda tətbiq olunsun. Amma Tramp hələ də bu məsələdə tələsmir və Kremlə düşünməyə vaxt verir. Ancaq Moskva Ukraynada öz hədəflərindən bir addım da geri çəkilmək istəmir".

Yunis ABDULLAYEV

Xəbər verildiyi kimi, Polşa Prezidenti Karol Navrotski Rusiya pilot-suz uçuş aparatlarının bu ölkənin hava məkanına müdaxiləsinə cavab olaraq, NATO qüvvələrinin Polşada yerləşdirilməsinə icazə verən qərarı imzalayıb. ABŞ Milli Təhlükəsizlik Bürosu (BSN) “X” platformasında bildirib: “Polşa Respublikasının Prezidenti Karol Navrotski Şimali Atlantika Müqaviləsi Təşkilatının iştirakçısı olan dövlətlərdən xarici hərbi komponent

tin “Şərq gözetçiləri” əməliyyatı çərçivəsində Polşa Respublikası ərazisində olmasına icazə verən qərar imzalayıb. Prezidentin qərarı məxfi xarakter daşıyır”. “Şərq gözetçiləri” əməliyyatı

“Şərq gözetçiləri” əməliyyatı: NATO - Rusiya müharibəsinə doğru...

Diqqət Kremlə yönəlib - cavab necə olacaq?

haqqında ötən həftənin sonuna Brüsseldə NATO-nun Baş katibi Mark Rütte tərəfindən Polşaya PUA-ların hücumu və Varşavanın NATO-nun 4-cü maddəsinə istinad etməsindən sonra elan

edilib. Rütte bildirib ki, plan Rusiyanın hərəkətlərinə cavab olaraq NATO-nun şərq cinahını gücləndirmək məqsədi daşıyır. NATO-nun Avropadakı Müttefiq Qüvvələrinin (SACEUR) baş komandanı general Aleksus Qrinkeviç bildirib ki, əməliyyat Rusiyadan gələn gənişspektrli təhdidləri aradan qaldırmaq üçün hava və qurudan müdafiəni birləşdirəcək.

NATO “cavab verir”?

NATO-nun Baş katibi isə bildirib ki, sentyabrın 10-da səhər saatlarında Rusiyanın çoxsaylı pilotsuz uçuş aparatları Polşanın hava məkanını pozması ilə NATO-nun hava hücumundan müdafiə sistemi işə salındı və Şimali Atlantika ərazisinin müdafiəsinə uğurla təmin etdi: “Bu, NATO hava məkanında müşahidə etdiyimiz ən böyük pozuntu konsensiyası olsa da, çərşənbə günü baş verənlər yeganə hadisə deyildi. Rusiyanın şərq cinahımızda havada təxribatları getdikcə artır. Biz dronların Rumiya, Estoniya, Latviya və

Litvada hava məkanımızı pozduğunu görmüşük. Bu, çox təhlükəlidir və qəbul edilməzdir”. Polşanın müdafiə naziri Vladislav Kosinyak-Kamış NATO-nun Polşadakı əməliyyatının təfərrüatlarını açıqlayıb. O deyib: “NATO qəti, aydın cavab verir. “Şərq gözetçiləri” aydın, qəti cavabdır... Bu, çox ciddi əməliyyatdır, yəqin ki, NATO tarixindəki ən böyük əməliyyatlardan biridir”. O əlavə edib ki, hazırda səkkiz ölkə “Şərq gözetçiləri” əməliyyatına qoşulmağa hazır olduqlarını bə-

yan edib və “digərləri belə bəyanatlar verməyə hazırlaşır”. Polşalı nazir bildirib ki, “çoxqatlı hava hücumundan müdafiə sistemi” qurmaq üçün bir neçə növ texnika yerləşdiriləcək. “Bu, təkə dron öleyhinə sistemlər deyil, hava hücumundan müdafiə raketlərinə, aviasiyaya da, yəqin biləcəyiniz bütün təhlükə növlərinə aiddir”, - deyə o əlavə edib.

liyyata 2 “Eurofighter” döyüş təyyarəsi ilə töhfə verməyə hazırlaşır. Almaniyə hava məkanında patrul xidməti həyata keçirmək üçün Polşa ilə sərhəd yaxınlığında Eurofighter

“Baltik keşikçiləri”nin davamı...

Qeyd edək ki, əməliyyatda Britaniya, Almaniya, Danimarka, Fransa və digər NATO üzvlərinin qüvvələri iştirak edir. Bir çox siyasi analitiklər bu əməliyyatı ilin əvvəlindən start verilən “Baltik keşikçiləri” əməliyyatının davamı ad-

landırıb. Xatırladaq ki, həmin əməliyyat çərçivəsində NATO Baltikyanı regionda mövcudluğunu əsaslı şəkildə artırır. Bu, Baltik dənizində sualtı rabitə kabellərinin kəsilməsi hallarının artmasına qarşı Almaniyanın reaksiyası idi. NATO Rusi-

yanın bu hadisələrdə əli olduğunu bildirsə də, Moskva ittihamları rədd etmişdi. WSJ də yazıb ki, Rusiyanın bu məsələdə iştirakına dair heç bir dəlil tapılmayıb. Beləliklə, “Şərq gözetçiləri” əməliyyatı da sentyabrın 10-da Polşanın hava məkanında vurulan pilotsuz uçuş aparatlarına cavabdır.

Alyans səfərbər oldu...

Qeyd edək ki, hadisədən sonra bir sıra NATO üzvləri Polşaya əlavə dəstək göndərərək - Fransa - üç “Rafale” qıncısı, Britaniya - “Eurofighter Typhoon” helikopteri, Çexiya - üç “Mi-17” helikopteri və yüzə yaxın hərbiçi, İsveç - hava hücumundan müdafiə sistemləri və təyyarələri ilə

Varşavanın yardımında olduğunu bildirib. Niderland isə Polşanı “Pat-riot” zenit-raket kompleksləri, pilotsuz uçuş aparatları və 300 hərbiçi ilə təmin edib. Bundan başqa, İtaliya da NATO-nun şərq cinahını gücləndirmək üçün keçirəcəyi əməliyyatda iştirak edəcək. Rəsmi Roma bu əmə-

Qondarma və işğalçı erməni təfəkkürünün “ideya müəllifi” sayılan erməni kilsəsi tarixən regionda düşmənçilik toxumunun səpilməsində, sülhün deyil destabilizmin “çiçəklənməsində” əsaslı rola malik olub. 1990-cı illərin sonunda Azərbaycana qarşı başlanan erməni təcavüzünün də “layihə rəhbərlərindən” biri məhz erməni kilsəsi idi. Kilsə və onun başında dayanan katoliklər isə ötən dövr ərzində dövlətin idarəçiliyini nəzarət altında saxlayır, istəklərinə və maraqlarına uyğun şəkildə yönəlirdi. Zaman-zaman siyasi rəhbərliklə kilsə arasında anlaşmazlıqlar meydana gəlsə də, dövlətin rəsmi strukturları din pərəsi altında terror hədəsi yağdıran bu qruplaşmanın qar-

şısında duruş gətirə bilməyib. 2018-ci ildə Nikol Paşinyanın hakimiyyətə gəlişinin ardından isə Ermənistanda din-dövlət qarşılıqlı pük nöqtəyə çatdı - nəticədə Ermənistan cəmiyyətində davam edən ikili idarəçilik dilemmasının konturları tam şəkildə üzə çıxdı. For-

Paşinyan - kilsə qarşılıqlı pük nöqtəyə çatdı: lobbilə təşkilatlarının erməni siyasətinə gizli müdaxilə cəhdi

II Qaregin xarici pullarla hakimiyyətə müharibə elan etmək fikrindədir

mal olaraq ölkədə parlament-demokratik respublika sistemini qurulsun da, faktiki olaraq dövlət siyasətinə ənənəvi kilsə strukturları, onların diaspor lobbiləri ilə qurduqları şəbəkələr mühüm təsir göstərir. Bu təsir bəzən dövlətin qərar qəbul etmə mexanizmlərini iflic

edir, bəzən isə siyasi hakimiyyətin legitimliyini şübhə altına alır. Digər tərəfdən, bəzi hallarda kilsənin bir çox xarici siyasət dairələrlə işbirliyində olması da burada əsaslı əhəmiyyət daşıyır.

Kilsəyə məğlubiyyətin “siyasi sükan”ı tam itirmək olduğunu anlayaraq Paşinyan verilən qərarlara kilsənin təsirini azaltmaq üçün son zamanlar xüsusi addımları ilə seçilir. Qeyd edək ki, Paşinyan bu mübarizədə qarşısında daha dərin kökləri olan bir qüvvə - Ermənistan Apostol Kilsəsini gördü. Bu kilsə sadəcə dini qurum deyil, yüzillərdir siyasi ideologiyanın daşıyıcısı, “Böyük Ermənistan” mifinin əsas təbliğatçısı, xaricdəki diaspor strukturlarının siyasətə dayağıdır.

İkibəşli siyasi idarəçilik - kilsə radikal müxalifəti ələ alıb...

Paşinyan-kilsə qarşılıqlı pük nöqtəsinin tarixi ötürən başlanan “Qalstyan hərəkatı”ndan qaynaqlanmış - 2018-ci ildə küçə etirazları fonunda hakimiyyətə gəldikdə, Paşinyanın

ən ciddi hədəfi siyasi hakimiyyəti tam ələ almaq istəyi idi. Bunun üçün isə birmənalı şəkildə kilsə zərərsizləşdirilməli idi - kilsə isə bu prosesdə öz mövqeyini qorumaq və

hətta daha da gücləndirmək niyyətinə düşmüşdü. II Qaregin başda olmaqla kilsə rəhbərliyi Paşinyanın legitim hakimiyyətini tanısa da, paralel şəkildə onun üzərində “mənavi avtoritet” iddiasını ortaya qoydu. Bu isə siyasi idarəçilikdə iki başlılıq yaradırdı.

Bir müddət keçdikdən sonra kilsə təbəhsinə siyasi mübarizə apara bilməyəcəyini anlayaraq, Er-

mənistanda radikal müxalifət qüvvələri ilə ittifaqa girdi. II Qareginin Sərkisyan-Koçaryan tandemi ilə yaxınlığı, habelə Levon Ter-Petrosyanla koordinasiyalı hərəkəti açıq şəkildə görünməyə başladı. Bu ittifaq Paşinyanı zəiflətmək, dövlət idarəçiliyini yenidən kilsə-nomenklatura blokunun nəzarətinə qaytarmaq məqsədi güdürdü.

Paşinyan mövqeyində qətidir - prezident də onu dəstəkləyir

Amma Paşinyanın kilsənin təzyiqləri qarşısında duruş gətirməsi prosesləri bugünkü vəziyyətə daşıyıb. Sülh prosesi istiqamətində mühüm addımların atıldığı bir dövrdə, xüsusilə qarşıdan gələn parlament seçkilərində yenidən əsas iddiaçı statusunu qorumaq üçün Paşinyan cəmiyyət içində dağıdıcı mahiyyətə malik kilsəni birmənalı şəkildə sıradan çıxarmağa niyyətlenib. Açıq kontekstdə davam edən bu mübarizənin konturları tam bəllidir. Hətta Paşinyan bir neçə gün öncə daha sərt şəkildə xəbərdarlıq edib. Paşinyan parlamentdə hökumət saatında “Mülki müqavilə” fraksiyasının üzvü Alxas Qazaryanın sualını cavablandırarkən deyib ki, bütün ermənilərin katolikosu II Qareginin gəlməsi məsələsində

heç bir güzəşt olmayacaq. O, çıxışında erməni kilsəsini insanları mənavi dəyərlərlə tanış etmək əvəzinə, bunun əksi etməkə ittiham edib. “Heç bir güzəşt olmayacaq, sizə açıq deyirəm. Bundan söhbət gəmə bilməz. Kiriç Nersisyan (II Qareginin dünyəvi adı - red.) gəlməlidir. O, nə qədər tez gəlsə, bir o qədər yaxşıdır. Onu heç nə xilas etməyəcək”, - deyə Paşinyan qeyd edib.

Bu qarşılıqlı pük nöqtə Ermənistan prezidenti Vaqar Xaçaturyan da baş nazirin tərəfindədir. O, RTVI telekanalına müsahibəsində bildirib ki, Nikol Paşinyanla Erməni Apostol Kilsəsi arasında münasibətlərin səbəbkarı kilsə olub. “Kilsə siyasətdən ayrılıb kənarda dayanmalı idi”, - Xaçaturyan deyib.

Katolikos lobbiyə “güvənir”...

Hazırda kilsə hakimiyyətə qarşı mübarizədə əsas dayaqlar kimi lobbilə təşkilatlarını güvənir. Erməni lobbisinin, xüsusilə də ABŞ-da fəaliyyət göstərən Amerika Erməni Assambleyası kimi qurumların kilsə ilə sıx əlaqələri var. Bu qurumlar kilsədən siyasi təsir vasitəsi kimi istifadə edir. Məqsəd Ermənistan dövlətçiliyinə dolayısı ilə müdaxilə etmək, Paşinyanı zəiflədərək “lobbiyə daha yaxın” qüvvələri hakimiyyətə gətirməkdir. Nəticədə kilsə yalnız daxili müxalifətin deyil, həm də xarici lobbilərinin siyasi alətinə çevrilir.

Kilsə Paşinyanın qarşısında “özələ” nümayiş etdirmək üçün boş dayanmır - qarşılıqlı pük nöqtə kilsə erməni lobbisinə müraciət edib, onlarla İrəvanda görüş keçirib. Erməni mediası II Qareginin Ecmiadzində (Üçkilə) Amerika Erməni Assambleyasının həmsədri Oskar Tatoyanı, keçmiş həmsədr Entoni Barsamyanı və icraçı direktor Brayan Arduunu qəbul etdiyini yazıb. Yaxınlarda digər ölkələrdən də diasporla ilə də analoji görüşlərin olacağı gözlənilir. Həmçinin II Qareginin Vatikana yola düşməsi ilə bağlı xəbər yayılıb - bildirilir ki, səfər çərçivəsində onu Roma Papası XIV Lev qəbul edəcək.

Üçkilədə keçən müzakirələrə gəldikdə, mediada yer alan xəbərlərdə bildirilib ki, danışıqlarda “erməni xalqı və vətəni qarşısında duran daxili və xarici çağırışlar, Qarabağdan könüllü çıxan ermənilərin qanuni hüquqlarının müdafiəsi məsələləri” müzakirə

edilib. “Bu çətin dövrdə çətinliklərin aradan qaldırılması üçün milli birliyin gücləndirilməsi və bütün dünyada erməni xalqının potensialının birləşdirilməsinin zəruriliyi vurğulanıb”, - xəbərdə deyilir. Əlavə edilib ki, “katolikos erməni kilsəsinin xalqın maraqlarının müdafiəsi və Ermənistan-diaspor əlaqələrinin gücləndirilməsi istiqamətində ardıcıl səylərini yüksək qiymətləndirib”.

Kilsə-lobbi işbirliyinin detalları...

Qeyd edək ki, bu mübarizənin əsas detallarından biri də regionda sabitliyi təmin edəcək sülhün imzalanması məsələsidir. Paşinyanın əsas hədəflərindən biri Azərbaycanla sülh sazişinin imzalanmasıdır. Bu, Ermənistan üçün yeni reallıqlara uyğunlaşma, iqtisadi inkişaf və regionda sabitlik deməkdir. Amma kilsə

- Kilsə sülhün gətirəcəyi ən mühüm dəyişiklikdən - ölkədaxili idarəçiliyin mülki hakimiyyətin nəzarətinə keçməsindən qorxur. Çünki sülh Ermənistan cəmiyyətini Paşinyanın tərəfinə yönəldəcək və kilsənin siyasi çəkisini azaldacaq. Bu isə gələcək üçün nəzərdə tutulan parlament seçkilərindən hazırkı siyasi qüvvələrin mütləq qələbəsinə yol açar bilər.

- Əgər Paşinyan sülhə nail olsa, cəmiyyətin gözündə qalıb obrazına çevriləcək. Bu isə kilsənin real üzünü - intriqalara, zorakı ideologiyaya söykənən mahiyyətini açacaq.

Bu mənada, Paşinyanın əsas mübarizə “silahlı” məhz sülh prosesinin daha da aktivləşdirilməsi və tezləşdirilməsi sayıla bilər. Paşinyan əgər qısa müddətdə Azərbaycanla sülh sazişini imzalamaya nail olsa, bu, onun siyasi karyerasında dönüş nöqtəsi olacaq. Çünki sülh:

- Ermənistanı müharibə yükündən azad edəcək; - İqtisadi perspektivləri genişləndirəcək; - Ölkəni regional əməkdaşlığa açacaq; - Ən əsası isə kilsənin siyasi dayaqlarını zəiflədəcək. Bir sözlə, sülh Paşinyanın əsas siyasi rəqibi olan kilsə üzərində qəti qələbəsinə təmin edəcək. Beləliklə, Ermənistan siyasətində “dövlət - kilsə” münasibəti də başa çatıb.

Seçim: ya lobbilə ianələri, ya da...

Göründüyü kimi, Ermənistanın hazırkı reallığında kilsə sadəcə dini institut deyil, həm də siyasi lobbilə aləti, destruktiv ideologiyanın daşıyıcısıdır. Lobbilə təşkilatlarının kilsəyə artan marağı isə həmin dairələrin bağlı olduğu bir çox ölkə və ya mərkəzlərin sifarişidir. Cənubi Qafqazda sülhün bərqərar olmasının istəməyən bu mərkəzlər yeganə “sığınacaq” kimi məhz kilsəni seçiblər. Beləliklə,

əgər sülh imzalanarsa, ölkə kilsə xətti ilə regiona əl uzatmağa çalışan lobbilə təşkilatlarının poliqonuna çevrilə bilməyəcək - əks halda kilsənin təbliğ etdiyi köhnəməli ideologiya Ermənistanı təcrid olunmuş, böhran içində boğulan və lobbilərin ianələrini möhtac halda yaşamağa məcbur dövlət kimi saxlamaqda davam edəcək.

P.İSMAYILOV

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmətbuatayımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835

“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Bakmətbuat” MMC - 0124314313
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Sülhə və insanlığa atılan raketlər...

2020-ci ilin 27 sentyabrında başlanan və cəmi 44 gün davam edən Vətən müharibəsi, yüzillərlə davam edən ədalətsizliyə son qoydu - xalqın, dövlətin və ordunun bir yumruq kimi birləşərək tarixi ədaləti

bərpa etdiyi bir zəfər dastanına çevrildi. Bu, təkcə torpaq uğrunda gedən bir müharibə deyildi. Bu, şəhidlərimizin ruhuna, yurd həsrəti ilə yaşayan milyonların ümidinə, körpə vaxtı ata yurdundan didərgin

salınan uşaqların haqqına yazılmış bir ədalət manifesti idi. illərlə diplomatik səhnələrdə eşidilməyən səsimiz, bu dəfə dəmir yumruqla bütün dünyaya çatdı. Əsgər süngüsünün ucunda ədalət ucaldı!

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük “Vətən Müharibəsi”ndə qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

Böyük zəfərin 3 rəmzi: Xalq, Ordu, Ali Baş Komandan

O günlərdə Azərbaycan xalqı bir bədən, bir nəfəs, bir ruh oldu. Cəbhədə döyüşən əsgər də, cəbhədən uzaqda dua edən ana da, yardım göndərən gənc də eyni məqsəd üçün ayağa qalxdı. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sarsılmaz

iradəsi və qətiyyətli rəhbərliyi altında ordu sübut etdi ki, Azərbaycan qalib gəlmək mümkün deyil.

Qarabağın dağları bir daha əyilmədi. Musiqimizin beşiyi, mədəniyyətimizin tacı - Şuşa əsarətdən qurtuldu. 8 noyabrda Şuşanın azad

olunması ilə Azərbaycan təkcə torpaqlarını deyil, qürurunu, həsiyyətini və tarixi ədalətini geri aldı. Həmin gün Azərbaycan xalqı göz yaşlarını tutmadı, sevincli, müqəddəs göz yaşları idi onlar...

Şəhidlərin qaniyla yazılan qələbə

Bu zəfər şəhidlərimizin canı, qazılarımızın qanı bahasına əldə olundu. Vətən sevgisinin zirvəyə qalxdığı bu 44 gündə Azərbaycan dünyaya göstərdi: Torpaq namusdur, torpaq qeyrətdir və torpaq uğrunda ölmək də, döyüşmək də şə-

rəfdir. Bu gün azad Şuşada, Füzulidə, Zəngilanda, Cəbrayıl dağalanan üçrəngli bayraq - sadəcə bir simvol deyil. Bu bayraq yenilməz xalqın, qürurlu ordunun, öz torpağı uğrunda vuruşan qəhrəmanların bayrağıdır!

“Müharibənin də qanunları var”. Bu, beynəlxalq hüququn yazılmamış, amma bəşəriyyətin vicdanında həkk olunmuş bir prinsipdir. Ancaq Ermənistan 44 günlük Vətən müharibəsində bu prinsipi ayaqlar altına atdı. Qarşısındakı ordu deyildi, sivil əhali idi. Qurbanları əsgər deyildi, körpə uşaqlar, qadınlar, yaşlılar idi...

Bu müharibə döyüş meydanlarında deyil, yaşayış məntəqələrində, xəstəxanalarda, məktəblərdə, binaların içində qanlı yazıldı. Ermənistan ordusunun məqsədi təkcə torpaq saxlamaq deyil, Azərbaycan xalqının ruhunu sındırmaq idi. Amma sındıra bilmədilər.

lər siyahısındadır. Hətta müharibə bitdikdən sonra belə mina terroru davam etdi. Ermənistan tərəfindən xəritəsi verilməyən minalar nəticəsində onlarla mül-

ki şəxs həlak oldu və ya ömürlük şikəst qaldı.

Sahib

Gəncə, Bərdə, Tərtər - hədəfdə insanlıq var idi

44 gün boyunca Ermənistanın raketləri cəbhədən kilometrnlər uzaqda yerləşən dinc şəhərlərə yağdı. İkinci böyük şəhərimiz olan Gəncə gecənin bir aləmində raketlə hədəfə alındı. Ailələr evlərində yatacaqlar qətlə yetirildi. Gəncə terroru bir vəhşilik aktı idi. İnsanlar dağıntıların altından çıxarılanda artıq gec idi, azyaşlı uşaqların cənəzləri Azərbaycan tarixinin qanlı səhifəsinə çevrildi.

Bərdə isə tarixdə ağ fosforlu

mərmilərlə vurulan şəhər kimi qalacaq. 28 oktyabrda kaset bombaları ilə hücum nəticəsində 20-dən çox insan həlak oldu, onlarla insan ağır yaralandı. Bu, hərbi yox, açıq-aşkar mülki əhaliyə qarşı soyqırımı cəhdi idi. Ermənistan, beynəlxalq konvensiyalarla qadağan olunmuş silahlardan istifadə edərək öz cinayətini bütün dünyanın gözü qarşısında törətdi.

Tərtər isə 44 gün ərzində dayanmadan bombalanan şəhər oldu. Minlərlə mörmi yağdırıldı, məktəblər, qəbiristanlıqlar, xəstəxanalar yerlə yeksan oldu. Amma Tərtər dözmədi deməyəcəyik. Tərtər di-rəndi. Tərtər Azərbaycan xalqının inadkarlığının, iradəsinin simvoluna çevrildi...

xüsusilə Cenevrə Konvensiyası ilə qadağandır. Hücumlar mülki obyektlərə yönəlib və bu, müharibə cinayəti sayılır. Həmçinin erməni silahlı birləşmələri-

nin mülki geyimdə döyüşməsi, mülki əhalini canlı qalxan kimi istifadə etməsi, əsirlərə işgəncə verilməsi və təhqir olunması, beynəlxalq hüquqa zidd cinayət-

landırmaq lazımdır.

Dərman təhlükəsizliyi

Dərmanların düzgün təyin olunması və istifadəsi üçün dərmanlar reseptlə və yalnız təyin edilmiş dozada verilməlidir. Eyni adda olan, lakin tərkibi fərqli olan dərmanlarla qarışıqlıq olmamalıdır. Bundan başqa, dərmanların saxlanması şəraitinə ciddi nəzarət edilməlidir.

Qanuni çərçivə və pasiyent hüquqları

Pasiyentin hüquqları qanunla təsbit edilməlidir. Belə ki, hər pasiyentin məlumat almaq, razılıq vermək və ya imtina etmək, məxfi saxlanma və şikayət etmək hüququ var. Səhiyyə müəssisələri bu hüquqlarla bağlı pasiyentlərin məlumatlandırılmalıdır. Qanun pozulduqda müvafiq qurumlara şikayət mexanizmləri işlək olmalıdır.

Tibb işçilərinin iş yükü və psixoloji dəstək

Yorğun və psixoloji baxımdan yüklənmiş tibb işçiləri daha çox səhv etməyə meyillidirlər. Ona görə də iş-

çi heyətinin yetərli olması təmin olunmalıdır. Onlara psixoloji dəstək verilməli və tükenmələrinin qarşısı alınmalıdır.

Pasiyentin öz məsuliyyəti və məariflənməsi

Pasiyentlər də öz sağlamlıqlarına məsuliyyətlə yanaşmalıdır. Onların müalicə və dərman qəbulu qaydalarına ciddi əməl etməsi, sağlamlıqla bağlı qərarlar verərkən yalnız mü-təxəssis rəyi əsas götürülməlidir. Eyni zamanda öz vəziyyətləri haqqında həkimə tam və doğru məlumat verməlidirlər.

Təhlükəsizlik birgə məsuliyyətdir...

Pasiyent təhlükəsizliyi yalnız bir tərəfin öhdəsinə buraxıla bilməz. Bu, həkim-pasiyent-dövlət üçbucağında əməkdaşlıq və qarşılıqlı inam tələb edən bir prosedürdür. Hər bir insan həyatının və sağlamlığının təhlükəsiz şəraitdə qorunması, səhiyyə xidmətlərinin əsas və dəyişməz prinsipinə çevrilmişdir.

Yeganə BAYRAMOVA

Hər pasiyent bir həyatdır!

Səhiyyə yalnız müalicə deyil, həm də qorumaqdır...

Səhiyyə sisteminin əsas prioritetlərindən biri pasiyentlərin təhlükəsizliyinin qorunmasıdır. Bu, yalnız həkim və tibb bacılarının deyil, səhiyyə müəssisələrinin rəhbərliyinin, dövlət qurumlarının və hətta pasiyentlərin özlərinin də məsuliyyətidir. Hər il tibbi yardım göstərilməsi zamanı təhlükəsizlik qaydalarına əməl olunmadığına görə, dünyada milyonlarla pasiyent zərər görür. Aşağı və orta gəlir səviyyəsi olan ölkələrdə isə həmin qaydalara əməl olunmadığına görə 2,6 milyon nəfər həlak olur. Dünya miqyasında pasiyentlərə vurulan zərərin sosial və iqtisadi fəsadları bir neçə trilyon dollarla ölçülür.

Yeri gəlmişkən, bu gün Ümumdünya Pasiyentlərin Təhlükəsizliyi Günüdür. Bu əlamətdar günün qeyd edilməsi barədə 2019-cu ilin mayında Ümumdünya Səhiyyə Assambleyasının 72-ci sessiyasında qərar qəbul olunub.

Həç kəsə sirr deyil ki, insanlara tibbi yardım göstərmək çox vaxt se-

çilmiş müalicə metodundan asılı olmayaq xəstənin müalicəsinin uğur dərəcəsi ilə xarakterizə olunan müəyyən risklərlə - cərrahi müdaxilə, dərman və s. ilə əlaqələndirilir. Müalicə uğurlu və ya uğursuz ola, xəstənin sağlamlığına mənfi təsir göstərə bilər. Həkimlərin diqqətini çəkən əsas məsələlərdən biri bu cür risklərin qarşısının alınması və ya maksimum dərəcədə azaldılmasıdır. Statistik hesablamalar göstərir ki, yalnız xəstəxanalarda hər onuncu xəstə üçün tibbi yardım göstərilməsi zamanı sağlamlığa zərər vurma riski mümkündür.

Tibbi səhvlərin qarşısının alınması

Diagnozun yanlış qoyulması, dərmanların düzgün təyin edilməməsi, prosedurların səhv icrası pasiyent təhlükəsizliyi üçün ən ciddi risklərdən biridir. Bunun qarşısını almaq üçün bir sıra mühüm qaydalar var: Klinik

protokollara və standartlara ciddi əməl edilməlidir, həkim və tibb heyətinin daimi təlimlərə cəlb olunması vacibdir. Bundan başqa elektron səhiyyə sistemləri, məsələn, e-resept, ə-protokollar tətbiq edilməlidir.

Açıq və aydın ünsiyyət...

Pasiyentlə həkim arasında güclü ünsiyyət pasiyent təhlükəsizliyinin əsas şərtlərindən biridir. Belə ki, pasiyentlər müalicə prosesinin hər mərhələsi barədə məlumatlandırılmalıdır. Tibb heyəti pasiyentə anlayacağı dildə və formada izahat verməlidir. Səhv baş verdikdə isə onu gizlətmək yox, dərhal aradan qaldırmaq və pasiyenti məlumat-

“Bakcell” Bilik Günü münasibətilə Müasir Təhsil Kompleksinin şagirdləri ilə görüşdü

İnnovasiya və sürət lideri “Bakcell” 15 sentyabr - Bilik Günü münasibətilə Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksində (MTK) “Növbəti nəsil: Süni intellekt və İnnovasiya” adlı tədbir təşkil edib. Tədbirin əsas məqsədi gənclərin süni intellekt və innovasiya sahəsində bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək, onları gələcəyin rəqəmsal çağırışlarına hazırlamaq olub.

Görüş çərçivəsində “Bakcell” və MTK-nin rəhbərliyinin iştirakı ilə panel müzakirəsi keçirilib. Paneldə süni intellektin gündəlik həyat və iş mühitinə təsirləri, innovasiyaların gələcəyi geniş şəkildə müzakirə

edilib. Tədbir zamanı süni intellekt

praktiki məşğələlər vasitəsilə öz ideyalarını vizuallaşdıraraq sessiyanın sonunda real təcrübə qazanıblar. “Azərbaycanın rəqəmsal gələcəyi məhz gənclərin bacarığı və onların yaratdığı innovasiya ekosistemi üzərində qurulacaqdır. Bu istiqamətdə təşkil olunan tədbirlər Azərbaycanın gənclərinə biliklərini zənginləşdirmək, praktiki bacarıqlar qazanmaq və gələcəyin innovativ liderləri kimi formalaşmaq üçün imkan yaradır”, - deyərək “Bakcell”-in baş icraçı direktoru Klaus Müller bildirib.

“Süni intellekt kimi müasir texnologiyaların platformaların gətirdiyi çətinliklərin öhdəsindən gəlmək üçün təhsil müəssisələri sabah yox, bu

gün addım atmalıdır”, - deyərək MTK-nin baş icraçı direktoru Tural Abbasov bildirib.

“Bakcell” sürətlə dəyişən dünyada gənclərin innovativ düşüncə tərzinin formalaşdırılması və rəqəmsal bacarıqların inkişafını əsas prioritetlərindən biri hesab edir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən layihələr ölkədə innovasiya ekosisteminin güclənməsinə və gələcəyin işçi qüvvəsinin hazırlanmasına töhfə verir.

“Bakcell” haqqında “Bakcell” Azərbaycanın ilk və ən böyük özəl telekommunikasiya şirkətidir. Hazırda şirkət üç milyondan çox müştərinə yüksəkkeyfiyyətli və sürətli telekommunikasiya xidmətləri ilə təmin edir. Ölkə iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunun ən böyük investorlarından biri olan “Bakcell” süni intellekt əsaslı innovativ həllərlə Azərbaycanın dayanıqlı inkişafına töhfə verir.

“Bakcell” müxtəlif ölkələrdə telekommunikasiya, enerji, yüksək texnologiyalar və tikinti sahələrində fəaliyyət göstərən “NEQSOL Holding” beynəlxalq şirkətlər qrupunun tərkibinə daxildir.

Azercell şəbəkə infrastrukturunun inkişaf dinamikasını təqdim edir

Abunəçilərinə ən yüksək məstəri təcrübəsi təqdim etməyi hədəfləyən “Azercell Telekom” MMC şəbəkənin genişləndirilməsi və modernləşdirilməsi istiqamətində görülən işlərin nəticələrini açıqlayıb. Hazırda 5 milyondan çox abunəçiyə xidmət göstərən şirkətin ölkə üzrə coğrafi əhatə dairəsi 95%, əhali əhatəsi isə 98,4% təşkil edir.

Texnologiyə yeniliklər və infrastruktur layihələri çərçivəsində Azercell 2024-cü ilin yanvarından 2025-ci ilin avqustunadək ölkə üzrə ümumilikdə 700-dən çox baza stansiyası müasir texnologiyalarla təchiz edərək təkmilləşdirib. Artan data trafikini optimallaşdırmaq və abunəçilərin ehtiyaclarını qarşılamaq məqsədilə ilə Bakı, Abşeron və Sumqayıtda 124, regionlarda isə 215 olmaqla ümumilikdə 339 yeni baza stansiyası istifadəyə verilib. Azercell-in həyata keçirdiyi tədbirlər nəticəsində şirkətin LTE baza stansiyalarının sayı 3700-ü ötürüb.

Dünyada internet sürətinin ölçülməsi üzrə aparıcı və ən etibarlı platforma olan Ookla Speedtest-in məlumatına əsasən, Azercell 91.1 Mbps nəticə ilə avqust ayında ölkənin ən sürətli mobil operatoru olub. Qeyd edək ki, şəbəkənin optimallaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində 2024-cü ilin yanvar-2025-ci ilin avqust aylarını əhatə edən dövrdə ölkə üzrə mobil internet sürətində 71.6%-lik artım qeydə alınıb.

Qarabağ bölgəsində innovativ şəbəkə infrastrukturunun qurulmasına xüsusi diqqət ayıran Azercell hazırda həmin ərazilərdə 208 baza stansiyası vasitəsilə yüksək keyfiyyətli mobil rabitə xidməti təqdim edir.

Şirkət həmçinin ESG strategiyası çərçivəsində ölkədə daha dayanıqlı, sağlam və yaşıl gələcəyin

qurulmasına töhfə verməyi əsas prioritetlərindən biri kimi müəyyənləşdirib. 2024-cü ildə respublika üzrə “yaşıl” baza stansiyalarının sayını 37-yə çatdıran Azercell karbon emissiyasının azaldılması və təmiz enerji resurslarının təşviqi istiqamətində mühüm nəticələr əldə edib.

“Bağlantı asanlaşdırır, həyatı daha dolğun edirik” strateji məqsədinə sadıq qalan Azercell bütün ölkə üzrə şəbəkə infrastrukturunun modernləşdirilməsi və onun dayanıqlılığının təmin edilməsi istiqamətində fəaliyyətini davam etdirir.

Təsisçi:

Yeni Azərbaycan Partiyası

Baş redaktor:

Alıqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com

mail@yeniazərbaycan.com

Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzeyir Hacıbəyli - 66

Telefonlar:

598-37-76, 498-82-21

498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100

Lisensiya: N-B-317

Tiraj: 5036

Sifariş: 1908

“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı

h/h - 33080019443900419109

kod - 200093

VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilir.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayında nəşr olunur.

Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova